

SPRAWOZDANIE Z
DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ
W SOPOCIE

za rok 2024

maj 2025 r.

Spis treści

1. Świadczenia z pomocy społecznej	4
1.1. Uprawnieni do korzystania z pomocy społecznej	4
1.2. Informacja o osobach i rodzinach korzystających ze świadczeń pomocy społecznej	4
1.3. Przyznane świadczenia	7
2. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	8
3. Działania na rzecz seniorów i osób z niepełnosprawnościami	10
3.1. Usługi opiekuńcze	10
3.2. Ośrodki wsparcia	11
3.3. Domy pomocy społecznej	13
3.4. Inne działania na rzecz osób niesamodzielnych i ich opiekunów	14
3.5. Rehabilitacja społeczna	17
4. Wsparcie osób bezrobotnych i w kryzysie bezdomności	20
4.1. Wsparcie osób bezrobotnych	20
4.2. Pomoc dla osób w kryzysie bezdomności	21
4.2.1. Inne działania na rzecz osób w kryzysie bezdomności	24
5. Wsparcie rodzin	24
5.1. Świadczenia rodzinne, świadczenia opiekuńcze, fundusz alimentacyjny oraz inne ustawy	24
5.2. Inne zadania – dodatek osłonowy, bon energetyczny, refundacja podatku VAT (tzw. dodatek gazowy). ..	26
5.3. Wsparcie rodzin i rodzin z dziećmi	28
5.3.2. Inne działania na rzecz rodzin z dziećmi	30
5.4. Wsparcie dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej	32
5.4.1. Rodzinna piecza zastępcza	34
5.4.2. Instytucjonalna piecza zastępcza	36
5.5. Pomoc dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej	38
6. Wsparcie osób i rodzin w kryzysie	40
6.1. Punkt Interwencji Kryzysowej	40
6.2. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej	41
7. Wsparcie cudzoziemców	43
8. Informacje ogólne	44
8.1. Kadra MOPS	44
8.2. Budżet MOPS	45
8.3. Wydane decyzje	46
9. Podsumowanie	47
10. Najważniejsze rezultaty	48
11. Potrzeby i rekomendacje	49

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Działania pomocy społecznej skupiają się na profilaktyce trudnych sytuacji życiowych i pomocy w ich pokonywaniu – działania te zmierzają do usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem osób zmagających się z życiowymi trudnościami.

MOPS w Sopocie, realizując zadania gminy i powiatu, oferuje szeroki zakres pomocy dla osób jej potrzebujących: od zadań własnych i zleconych, nałożonych ustawowo, poprzez własne inicjatywy i projekty, zakładające m.in. wsparcie rodzin, osób w kryzysie bezdomności, starszych, z niepełnosprawnościami, bezrobotnych, doświadczających przemocy czy dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej. Aby realizować swoje cele i zadania nałożone przez przepisy prawa, współpracuje z organami administracji publicznej, a także m.in. z organizacjami pozarządowymi. Współpraca z organizacjami pozarządowymi obejmuje m.in. zapewnienie ciepłych posiłków, odzieży, usług opiekuńczych, wsparcia w ramach wolontariatu sąsiedzkiego, klubu samopomocy i innych form wsparcia.

Działania MOPS w Sopocie są kierowane do wszystkich mieszkańców i mieszanek Sopotu, potrzebujących wsparcia. Są to nie tylko działania zmierzające do zaspokojenia podstawowych potrzeb, lecz także działania animacyjne, praca socjalna, wsparcie specjalistyczne, interwencja kryzysowa i wiele innych.

1. Świadczenia z pomocy społecznej

1.1. Uprawnieni do korzystania z pomocy społecznej

W 2024 r. kryterium dochodowe wynosiło:

- a) dla osoby samotnie gospodarującej - w wysokości 776 zł,
- b) dla osoby w rodzinie – 600 zł.

Od 1 stycznia 2025 r. kryteria dochodowe ulegają wzrostowi.

MOPS w Sopocie stosuje podwyższone kryterium dochodowe uprawniające do zasiłku celowego z pomocy społecznej na częściowe lub całkowite pokrycie kosztów zakupu leków i leczenia oraz zakupu ogrzewania, w tym opału. Prawo do świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego w ww. zakresie, zgodnie z Uchwałą nr LIII/902/2024 z dnia 19.03.2024 r., przysługiwało osobie samotnie gospodarującej oraz osobie w rodzinie, której dochód nie przekraczał 250% kryterium dochodowego w pomocy społecznej. Osoby samotnie gospodarujące w wieku poprodukcyjnym, tj. kobiety od 60 roku życia i mężczyźni od 65 roku życia, mogły ubiegać się o zasiłek celowy na pokrycia części lub całości kosztów zakupu leków i leczenia, jeżeli ich dochód nie przekraczał 300% ustawowego kryterium dochodowego.

Osoby przekraczające ustawowe kryterium dochodowe poniosły odpłatność w zależności od wysokości dochodu w zakresie korzystania m.in. z usług opiekuńczych, domu pomocy społecznej, pobytu w mieszkaniu chronionym czy ośrodka wsparcia.

Pomoc świadczona była także bez względu na posiadany dochód w zakresie m.in. pracy socjalnej, poradnictwa, usług asystenta rodziny, asystenta osoby z niepełnosprawnością, placówki wsparcia dziennego, interwencji kryzysowej, pieczy zastępczej.

1.2. Informacja o osobach i rodzinach korzystających ze świadczeń pomocy społecznej

MOPS w Sopocie udzielał pomocy na podstawie decyzji administracyjnych w oparciu o rodzinny wywiad środowiskowy, z wyłączeniem pomocy w formie m.in. pracy socjalnej, poradnictwa, udziału w grupach wsparcia, sesjach terapeutycznych, pobytu w placówce wsparcia dziennego, udziału w zajęciach klubu wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W celu usprawnienia pracy z klientami, od roku 2021 wywiady środowiskowe przeprowadzane są za pomocą terminali mobilnych, które zastąpiły wywiady w wersji papierowej.

Na podstawie ustawy o pomocy społecznej, w ramach zadań własnych i zleconych, MOPS w Sopocie przyznał decyzją świadczenia (bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę) dla 981 osób. W ramach zadań własnych i zleconych świadczenia (pieniężne i niepieniężne) przyznano dla 916 rodzin. Zanotowano nieznaczny spadek liczby rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w porównaniu z rokiem 2023 – o ok. 4,3 %.

Pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną w celu pomocy osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie zatrudniał w 2024 r. 24 pracowników socjalnych (łącznie z pracownikami zatrudnionymi na zastępstwo). Zarówno standard jednego pracownika socjalnego na 2000 mieszkańców, jak również wskaźnik 1 pracownika socjalnego na 50 rodzin, określony przez ustawę o pomocy społecznej, został osiągnięty. Praca socjalna była prowadzona m.in. na rzecz osób bezdomnych, bezrobotnych, rodzin z dziećmi, osób niesamodzielnych. Pracownicy socjalni sopockiego MOPS podejmowali działania w kierunku usamodzielnienia klientów. Świadczyli wsparcie na rzecz uzyskania zatrudnienia, orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności, dodatków mieszkaniowych, renty lub emerytury umieszczenia w mieszkaniu treningowym lub wspomagany oraz innych świadczeń lub pomocy. Pracownicy socjalni dokładali wszelkich starań, by osoby potrzebujące otrzymały kompleksowe i indywidualne wsparcie. W 2024 r. 928 rodzin skorzystało z pracy socjalnej, w tym 265 wyłącznie z pracy socjalnej. W porównaniu z rokiem 2023 liczba rodzin korzystających wyłącznie z pracy socjalnej nieznacznie zmalała.

W wyniku pogłębionej pracy socjalnej, prowadzonej przez pracowników socjalnych sopockiego MOPS, klienci mieli możliwość uzyskania świadczeń, poprawy swojej sytuacji życiowej, uzyskania fachowej pomocy od innych specjalistów.

Tabela nr 1. Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w 2024 r. (gminnych i powiatowych) ze względu na podział zadań.

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	981	916	1161
w tym: świadczenie pieniężne	525	505	659
w tym: świadczenia niepieniężne	569	547	713
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	27	16	33
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	960	905	1138
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej - ogółem	x	928	1427
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	x	265	564

Tabela nr 2. Dynamika zapotrzebowania na świadczenia z pomocy społecznej w latach 2019-2024.

Rok	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	% do roku poprzedzającego	Liczba rodzin	% do roku poprzedniego
2019	933	- 1,9 %	875	- 1,4 %
2020 COV1	1053	+ 12,8 %	992	+13,4 %
2021 COV2	1020	-3,1 %	955	- 3,7 %
2022	1010	- 1,0 %	922	- 3,5 %
2023	1048	+3,8 %	957	+ 3,8 %
2024	981	- 6,39 %	916	- 4,28 %

Jeśli chodzi o strukturę rodzin korzystających z pomocy społecznej, w roku 2024 z takiej pomocy skorzystały 1181 rodziny, co stanowi spadek o 4,3% w porównaniu z rokiem wcześniejszym. W rodzinach tych znajdowało się 1735 osób. Najwięcej spośród korzystających rodzin stanowiły gospodarstwa jednoosobowe (881 rodzin), co stanowi trend utrzymujący się na przestrzeni lat.

Z pomocy społecznej skorzystało również 487 rodzin emerytów i rencistów oraz 189 rodzin z dziećmi, co stanowi spadek o 14,3% w porównaniu z rokiem 2023.

Tabela nr 3. Struktura rodzin, korzystających z pomocy społecznej w 2024 r.

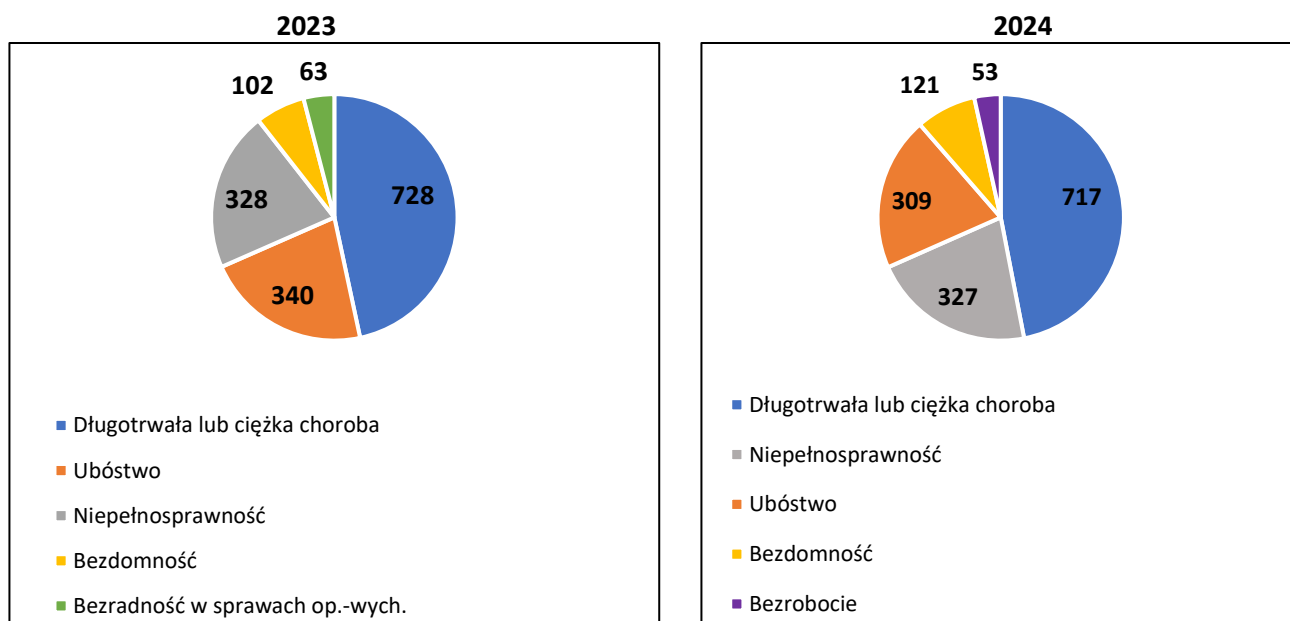
	Liczba rodzin / liczba osób w rodzinach			
	2021	2022	2023	2024
RODZINY OGÓŁEM	1257 / 2008	1309 / 1995	1234 / 1919	1181 / 1735
Jednoosobowe gospodarstwa domowe	857	942	883	881
Rodziny z dziećmi	197 / 669	180 / 626	189/672	162 / 562
Rodziny niepełne	56 / 161	64 /189	66/205	42 / 133
Rodziny emerytów i rencistów	465 / 566	468 / 542	476/562	487 / 556

Najwięcej rodzin było objętych pomocą z powodu:

- długotrwałej lub ciężkiej choroby (717 rodzin),
- z powodu niepełnosprawności (327 rodzin)
- z powodu ubóstwa (309 rodzin).

Z tych trzech przyczyn, niezmiennie od kilku lat, MOPS w Sopocie najczęściej udziela pomocy w ramach zadań własnych i zleconych. Kolejną przesłanką do udzielenia pomocy była bezdomność (121 rodzin) i (inaczej jak w roku ubiegłym) – bezrobocie (53 rodziny).

Wykres nr 1. Główne powody przyznania pomocy w 2023 i 2024 roku – porównanie

1.3. Przyznane świadczenia

Pomoc w formie zasiłku stałego jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym, finansowanym ze środków administracji rządowej. W 2024 r. z tej formy pomocy skorzystało 257 osób, z tego 239 osób samotnie gospodarujących. Z zasiłków okresowych skorzystały łącznie 44 osoby – najwięcej, bo 26 – z powodu bezrobocia. W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej przyznawano zasiłek celowy: na dożywianie, dogrzanie mieszkań, zakup leków – szczególnie z uwzględnieniem zakupu leków dla osób starszych. Otrzymały go w 2024 roku 424 osoby, w tym specjalny zasiłek celowy – 9 osób.

Ponadto MOPS w Sopocie przyznawał pomoc w ramach wieloletniego programu wspierania gmin w zakresie dożywiania – „Posiłek w szkole i w domu”, finansowanego ze środków własnych gminy oraz dotacji rządowej. Decyzją świadczenie w formie zasiłku celowego w ramach Programu przyznano 290 osobom (z 288 rodzin, 418 osób w rodzinach); 46 osób korzystało z pomocy w formie posiłku – co stanowi spadek niemal o połowę w porównaniu z rokiem ubiegłym. Z pomocy w formie posiłku bez konieczności wydawania decyzji administracyjnej skorzystało 20 dzieci. Pomocą w ramach programu objęto ogółem 433 osoby. Zanotowano znaczny spadek osób objętych programem w stosunku do roku 2023 – o ok. 23 %.

Ponadto zapewniono posiłki spoza programu dożywiania – zapewniono wyżywienie dla 14 dzieci w sopockich przedszkolach oraz żłobku i 39 dzieci w sopockich szkołach.

Oprócz powyższych działań gmina ma również obowiązek sprawienia pogrzebu, w tym dla osób w kryzysie bezdomności. W roku sprawozdawczym sprawiono pogrzeb 11 osobom, w tym 3 osobom doświadczającym bezdomności.

Tabela nr 4. Wybrane świadczenia z pomocy społecznej w latach 2021-2024.

Świadczenie	Liczba osób, którym przyznano świadczenie			
	2021	2022	2023	2024
Zasiłek stały	271	260	254	257
<i>w tym: przyznany dla osoby samotnie gospodarującej</i>	258	247	243	239
<i>w tym: pozostającej w rodzinie</i>	14	14	14	18
Zasiłek okresowy	48	37	31	44
<i>w tym: z powodu długotrwałej choroby</i>	19	21	13	19
<i>w tym: z powodu bezrobocia</i>	25	16	20	26
<i>w tym: z powodu niepełnosprawności</i>	2	-	2	1
<i>inny powód</i>	6	3	-	2
Zasiłek celowy	512	436	446	424
<i>w tym: specjalny zasiłek celowy</i>	21	12	19	9
Sprawienie pogrzebu	22	12	11	11
<i>w tym: osobom doświadczającym bezdomności</i>	1	1	3	3
Schronienie	45	52	58	70
<i>w tym: w schronisku dla osób bezdomnych</i>	10	30	19	41
<i>w tym: w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi</i>	17	17	22	26
<i>w tym: w noclegowni</i>	16	18	23	23
<i>w tym: ogrzewalni</i>	2	4	3	5
Posiłek (posiłki dowożone + na miejscu Caritas)	181	197	116	123
Program „Posiłek w szkole i w domu” - ogółem	498	515	560	433
<i>w tym: zasiłki celowe</i>	303	295	317	290

w tym: posiłek	49	75	82	46
w tym: posiłek bez przeprowadzania wywiadu	21	25	27	20

Tabela nr 5. Liczba osób i liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2021-2024.

	Liczba osób			
Rodzaj świadczenia	2021	2022	2023	2024
świadczenia niepieniężne	529	560	602	569
świadczenia pieniężne	603	536	546	525
	Liczba rodzin			
Rodzaj świadczenia	2021	2022	2023	2024
świadczenia niepieniężne	504	525	563	547
świadczenia pieniężne	595	528	538	505

2. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

W 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie współpracował z 9 organizacjami pozarządowymi. Ogłoszono jeden Otwarty Konkurs Ofert, w którym podpisano łącznie 10 umów – 5 na zadania powierzone i 5 na zadania wspierane. Dwie umowy na zadania wspierane zostały zawarte w trybie 19 a:

- a) „Śniadanie Wielkanocne Caritas dla Sopocian”,
 - b) „Wigilia Bożego Narodzenia Caritas dla Sopocian”
- które zostały zrealizowane przez Caritas Archidiecezji Gdańskiej.

Współpracę z organizacjami pozarządowymi w 2024 r. obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w 2024 r.

Lp.	Nazwa zadania	Nazwa organizacji	Osiągnięte rezultaty
1.	Kuchnia dla Ubogich im. Św. Brata Alberta	Caritas Archidiecezji Gdańskiej	W stołówce Caritas wydano 759 posiłków, 15 034 posiłków zostało dowiezionych do osób potrzebujących z terenu Sopotu, a 2 533 posiłków wydano dla ŚDS. Liczba osób wspartych pomocą: 123
2.	Wolontariat Sąsiedzki – wsparcie sopockich seniorów w 2024 roku	Stowarzyszenie Na Drodze Ekspresji	Wsparciem objęto 15 seniorów przy zaangażowaniu 19 wolontariuszy. Zrealizowano 20 h otwartych spotkań integracyjno-edukacyjnych oraz 23 działania integracyjno -animacyjne wzmacniających relacje senior – wolontariusz.
3.	Prowadzenie mieszkania treningowego	Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Gdańskie	Pobytem w treningowym pozostawało objętych 12 osób w kryzysie bezdomności.
4.	Środowiskowy Dom Samopomocy typu C	Fundacja Niesiemy Pomoc	Wsparciem objęto 15 uczestników Domu. Narastająco: 22 uczestników. Przeprowadzono 200 h wsparcia psychologicznego, 900 h warsztatów terapii zajęciowej, 4 spotkania integracyjne, 200 h treningu kulinarnego.
5.	Środowiskowy Dom Samopomocy typu B	Polski Komitet Pomocy Społecznej Pomorski Zarząd Wojewódzki	Wsparciem objęto 44 osoby, w tym: 3 osoby ze spektrum autyzmu oraz w styczniu 2023 r. – 27 osób ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, natomiast w okresie luty – grudzień 2023 r. – 29 osób ze sprzężonymi niepełnosprawnościami. Narastająco: 46 osób.
6.	Klub Aktywności Społecznej STER – Klub samopomocy dla osób z	Stowarzyszenie Na Drodze Ekspresji	Z oferty Klubu Aktywności Społecznej STER wykorzystano 18 miejsc dla osób z doświadczeniem kryzysu psychicznego. Z oferty Klubu skorzystały narastająco 82 osoby. Przeprowadzono 684 h zajęć

	zaburzeniami psychicznymi		oraz zorganizowano 28 wyjść uspołeczniających w otwarte środowisko.
7.	Placówka wsparcia dziennego „Sopocki Dom” dla dzieci z rodzin problemowych	Stowarzyszenie Sopocki Dom	Objęcie podopiecznych z terenu miasta Sopotu opieką wychowawczą w placówce wsparcia dziennego: opieka wychowawcza, dożywianie, organizacja zajęć, uroczystości okolicznościowe, obozy letnie/zimowiska, opieka psychologiczno-pedagogiczna, wsparcie rzeczowe, współpraca z rodzicami. Łącznie w 2024 r. wsparciem objęto 27 dzieci.
8.	Na Gigancie – prowadzenie zespołu mieszkań wspomaganych	Stowarzyszenie Na Drodze Ekspresji	Zapewniono 10 miejsc w Zespole Mieszkań Chronionych Wspieranych dla osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi, realizowano 8 indywidualnych planów wspomagająco – aktywizujących mieszkańca, 12 osób skorzystało z asystencji osobistej, 12 osób korzystało co najmniej z 5 różnych form treningów, zapewniono co najmniej 70 h miesięcznie udzielanego wsparcia dla każdego mieszkańca, 3 osoby skorzystały z instrumentów aktywizacji zawodowej, 1802 h pracy wolontariuszki zaangażowanej w działanie, 18 spotkań indywidualnych z osobami z najbliższego otoczenia mieszkańców.
9.	Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla mieszkańców Sopotu	Fundacja Niesiemy Pomoc	Zapewniono łącznie 57 230 godzin usług opiekuńczych dla mieszkańców Sopotu.
10.	Usługi opiekuńcze dla Sopocian w miejscu zamieszkania	Polski Komitet Pomocy Społecznej Pomorski Zarząd Wojewódzki	Zapewniono łącznie 55 317 godzin usług opiekuńczych dla mieszkańców Sopotu.
11.	Pomoc żywnościowa i rzeczowa PKPS dla mieszkańców Sopotu	Polski Komitet Pomocy Społecznej Pomorski Zarząd Wojewódzki	Z pomocy żywnościowej skorzystało 265 najuboższych mieszkańców Sopotu na 285 osób, które otrzymały skierowanie z MOPS w Sopocie. Wydano 10 122,2 kg żywności. Przeprowadzono 3 szkolenia z zakresu zdrowego żywienia i racjonalnego wykorzystania żywności w których uczestniczyło 30 osób.
12.	Poradnictwo dla opiekunów osób chorych na Alzheimera	Gdańskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera	Zrealizowano 60 godzin poradnictwa specjalistycznego.
13.	Regularna pomoc żywnościowa dla mieszkańców Sopotu	Związek Stowarzyszeń Bank Żywności w Trójmieście	Wydano 500 paczek żywnościowych.
14.	Zapewnienie pomocy rzeczowej osobom potrzebującym z terenu Sopotu	Towarzystwo im. św. Brata Alberta Koło Gdańskie	Pod opieką punktu przebywało stale 200 osób. 299 osób skorzystało z jednorazowego wsparcia.
15.	Mentoring dla usamodzielniających się wychowanków z pieczy zastępczej w Sopocie	Stowarzyszenie Wsparcia i Interwencji „Support”	Wsparciem mentora zostało objętych 5 wychowanków. Mentor udzielił 121 godzin wsparcia, średnio 24 h na jednego wychowanka. Odkonano 36 wyjść motywacyjnych z usamodzielniającymi się wychowankami.
16.	Śniadanie Wielkanocne Caritas dla Sopocian	Caritas Archidiecezji Gdańskiej	Objęto wsparciem 100 osób.
17.	Wigilia Bożego Narodzenia Caritas dla Sopocian	Caritas Archidiecezji Gdańskiej	Objęto wsparciem 100 osób.

MOPS współpracował również z organizacjami pozarządowymi w trybie ustawy Prawo Zamówień Publicznych zlecając zadania:

- 1) Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób wymagających okresowo całodobowej opieki w ośrodkach wsparcia,

- 2) Zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 3) Zapewnienie schronienia i wyżywienia osobom bezdomnym, klientom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sopocie.

Na współpracę z organizacjami pozarządowymi w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych w 2024 r. wydatkowano 1 178 507,46 zł.

3. Działania na rzecz seniorów i osób z niepełnosprawnościami

3.1. Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze świadczone są dla osób, które z powodu wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności wymagają pomocy.

- a) usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania,
- b) gminne specjalistyczne usługi opiekuńcze w zakresie rehabilitacji i usprawniania
- c) specjalistyczne usługi w ośrodkach wsparcia,
- d) specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Tabela nr 7. Usługi opiekuńcze - liczba korzystających

	2021	2022	2023	2024
usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	326	344	356	357
gminne specjalistyczne usługi opiekuńcze	13	6	8	7
specjalistyczne usługi w ośrodkach wsparcia	15	14	15	15
specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi	14	6	7	9

Tabela nr 8. Koszt godziny/doby usługi

	2021	2022	2023	2024
usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	29,00	32,00	32,00 / 38,00	42,00
gminne specjalistyczne usługi opiekuńcze	115,00	115,00	115,00	140,00
specjalistyczne usługi w ośrodkach wsparcia	75,00 (za dobę)	75,00 / 85,00 (za dobę)	85,00 / 95,00 (za dobę)	95,00 (za dobę)
specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi	38,00	37,50	37,00	63,70

Tabela nr 9. Całkowity koszt zadania

	2021	2022	2023	2024
usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	3 480 000	3 338 912	3 906 598	5 040 000
gminne specjalistyczne usługi opiekuńcze	107 755	61 410	51 060	61 880
specjalistyczne usługi w ośrodkach wsparcia	209 330	256 395	315 050	331 361
specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi	177 688	109 125	107 189	155 364

3.2. Ośrodki wsparcia

MOPS w Sopocie zapewnia osobom starszym oraz z niepełnosprawnościami (w tym z niepełnosprawnością intelektualną) możliwość uczestniczenia w zajęciach w ośrodkach wsparcia.

Dzienny Dom Pobytu

Działający w strukturze Domu Pomocy Społecznej w Sopocie, jako ośrodek wsparcia zapewniał pomoc osobom w podeszłym wieku w organizacji dziennej aktywizacji ich życia, bez konieczności zmiany miejsca zamieszkania. Uczestnicy korzystali z gimnastyki, fizykoterapii, terapii zajęciowej. Dom dysponuje 30 miejscami.

Środowiskowy Dom Samopomocy typu B

Jest ośrodkiem typu B, przeznaczonym dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy. W 2024 r. w placówce odbywały się następujące zajęcia:

- a) trening umiejętności dbania o wygląd zewnętrzny,
- b) trening zachowania higieny osobistej,
- c) trening kulinarny,
- d) trening nabywania i utrwalania wiedzy ogólnej,
- e) trening ekonomiczny,
- f) trening orientacji w obrębie miejsca zamieszkania,
- g) trening punktualności,
- h) trening budowania samooceny i poczucia własnej wartości,
- i) trening asertywnej komunikacji,
- j) trening nawiązywania i podtrzymywania kontaktów z innymi,
- k) trening podtrzymywania relacji z osobami bliskimi,
- l) trening radzenia sobie ze stresem,
- m) trening relaksacyjny,
- n) trening rozwiązywania problemów w relacjach interpersonalnych,
- o) trening umiejętności spędzania czasu wolnego,
- p) trening aktywności twórczej,
- q) trening korzystania ze sprzętów audiowizualnych,
- r) trening korzystania z komputera i Internetu,
- s) trening rozwijania i realizowania własnych zainteresowań,
- t) trening organizowania i brania udziału w spotkaniach towarzyskich,
- u) trening organizowania i brania aktywnego udziału w wyjściach do ośrodków kultury i rekreacji.

W Ośrodku organizowana była terapia zajęciowa, która odbywała się codziennie. Dom dysponuje sześcioma pracownikami terapeutycznymi. Realizowano zajęcia teatralne, malarskie, bibliotekoterapię, muzykoterapię, relaksację, ergoterapię, ludoterapię, stymulację polisensoryczną, klub filmowy, hotriterapię i wiele innych.

Organizowano również poradnictwo psychologiczne, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych. Uczestnicy mieli również zapewnione zajęcia ruchowe: gimnastykę, basen, gry zespołowe, siłownię, a także fizjoterapię. ŚDS organizuje dla uczestników wycieczki i wyjścia w środowisko.

Ośrodek dysponował 44 miejscami i funkcjonował od poniedziałku do piątku w godzinach 8-16. Prowadzenie ŚDS typu B w Sopocie powierzono Polskiemu Komitetowi Pomocy Społecznej Pomorski Zarząd Wojewódzki na zlecenie Gminy Miasta Sopotu.

Klub wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W ramach ŚDS typu B działał Klub wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dysponujący 15 miejscami. Zapewniał on wsparcie społeczne osobom z doświadczeniami kryzysu psychicznego i ich rodzinom. Klub organizował działania takie jak: nauka języka angielskiego, kawiarenka internetowa, filmoterapia, trening kulinarny, wyjścia w środowisko. Prowadzone działania zapobiegają izolacji społecznej i umożliwiają integrację ze środowiskiem lokalnym.

Środowiskowy Dom Samopomocy typu C

Przeznaczony jest dla osób dementyjnych, w tym z chorobą Alzheimera – prowadzony był przez Fundację „Niesiemy Pomoc” jako zadanie powierzone. Jest ośrodkiem wsparcia typu C przeznaczonym dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Zapewnia miejsca dla 15 osób. Dom świadczy usługi w postaci indywidualnych i zespołowych treningów funkcjonowania w codziennym życiu, umiejętności społecznych i interpersonalnych, umiejętności spędzania czasu wolnego, pracę socjalną rozwijającą samodzielność uczestników oraz wzmacniającą ich integrację ze środowiskiem.

ŚDS zapewniał uczestnikom wsparcie psychologiczne, mające na celu usprawnienie ich funkcjonowania w różnych sferach rozwoju, w szczególności w sferze poznawczej i emocjonalno-społecznej.

Uczestnicy brali również udział w poszczególnych zajęciach terapii zajęciowej: plastycznych, muzycznych, ruchowych, codziennych czynności życiowych, umiejętności spędzania czasu wolnego. Odbywały się regularne treningi kulinarne. Zorganizowano również spotkania integracyjne wraz z rodzinami, opiekunami, opiekunami prawnymi, wolontariuszami.

Klub Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi „STER”

W Sopocie działał również Klub Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi „STER”, prowadzony przez Stowarzyszenie „Na Drodze Ekspresji” jako zadanie powierzone przez MOPS Sopot. Celem Klubu jest pomoc

w przełamywaniu barier architektonicznych, podtrzymywaniu dobrej kondycji fizycznej i psychicznej, pomoc w kształtowaniu umiejętności społecznych, w szukaniu pracy i jej podtrzymywaniu. Klub dysponuje 18 miejscami.

W 2024 r. w Klubie realizowano następujące zajęcia:

- a) zajęcia sportowe,
- b) filmoterapia,
- c) grupy wsparcia, samopomocowe, w szczególności dla młodzieży i dorosłych z zaburzeniami psychicznymi, w tym zajęcia z psychoedukacji,
- d) wyjścia w lokalne środowisko (dostęp do kultury, oświaty i rekreacji),
- e) różnorodne warsztaty, spotkania artystyczne.

Klub prowadził działalność w dni robocze, przez co najmniej 4 godziny dzienne. Uczestnicy Klubu brali udział w wydarzeniach miejskich, wystawach festiwalach.

Tabela nr 10. Ośrodki wsparcia w 2024 r.

Liczba korzystających				
	2021	2022	2023	2024
Dzienny Dom Pobytu	24	32	32	31
ŚDS typu B	45	44	46	45
ŚDS typu C	21	19	22	22
Klub przy ŚDS B	15	15	17	22
Klub STER	25	53	82	82
Wydatkowana kwota				
ŚDS typu B z klubem	1 196 607	1 228 913	1 533 574	1 719 484
ŚDS typu C	310 192	352 498	405 072	449 622
Klub STER	121 133	134 093	134 093	177 643

3.3. Domy pomocy społecznej

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, do zadań własnych gminy należy kierowanie i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańców w domu pomocy społecznej. Mieszkaniec gminy, który ze względu na wiek, choroby lub niepełnosprawności, niemogący samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, któremu nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, ma prawo ubiegać się o skierowanie do DPS. Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających.

Na terenie Gminy Miasta Sopotu prowadzony jest Dom dla 83 osób w podeszłym wieku i przewlekłe somatycznie chorych. W ciągu roku sprawozdawczego, w Domu Pomocy Społecznej w Sopocie przebywało 184 mieszkańców. W 2024 r. skierowano do DPS w Sopocie 68 osób. Miesięczny koszt pobytu w DPS w Sopocie wynosił 6604,48 zł.

W dps poza Sopotem przebywało 52 mieszkańców, a najwięcej, bo 26 osób – w dps dla przewlekle psychicznie chorych. Średni koszt utrzymania mieszkańców dps poza Sopotem wyniósł 6882,17 zł.

Tabela nr 11. DPS w Sopocie i DPS poza Sopotem w 2024 r.

Wyszczególnienie		2021	2022	2023	2024
1.	Przebywający w domach pomocy społecznej ogółem	106	181	175	183
2.	Przebywający w DPS w Sopocie ogółem	106	128	126	131
	<i>w tym: dla osób w podeszłym wieku</i>	58	68	74	72
	<i>w tym: dla osób przewlekle somatycznie chorych</i>	48	60	52	59
3.	Przebywający w dps poza Sopotem	53	53	49	52
	<i>w tym: dla osób w podeszłym wieku</i>	2	2	3	2
	<i>w tym: dla osób przewlekle somatycznie chorych</i>	3	3	5	7
	<i>w tym: dla osób przewlekle psychicznie chorych</i>	30	31	24	26
	<i>w tym: dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie</i>	13	13	13	13
	<i>w tym: dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie</i>	2	2	2	2
	<i>w tym: dla osób niepełnosprawnych fizycznie</i>	2	2	2	2

Tabela 12. Wydatki z tytułu pobytu w domu pomocy społecznej różnego typu w innych gminach w 2024 r.

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba osób, za którą ponoszono odpłatność	49	53	49	52
Kwota wydatków	1 923 634	1 992 143	2 157 833	2 687 070

3.4. Inne działania na rzecz osób niesamodzielnych i ich opiekunów

Teleopieka

MOPS w Sopocie zapewnia osobom korzystającym z usług opiekuńczych dostęp do systemu przywoławczego teleopieki. Teleopieka to system przywoławczy, który działa 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu. W sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia wystarczy nacisnąć przycisk alarmowy w formie zegarka bądź wisiorka aby w ciągu kilku sekund połączyć się z Centrum Operacyjno-Alarmowym, które w zależności od sytuacji zapewnia odpowiednią pomoc. Przeszkolony Teleopiekun otrzymując zgłoszenie, wie kto i skąd dzwoni, jaki jest stan jego zdrowia, jakie leki przyjmuje i jakie mogą być w związku z tym zagrożenia. Znane są również osoby z najbliższego otoczenia (rodzina, opiekunowie, sąsiedzi). W 2024 r. z systemu Teleopieki skorzystało narastająco 11 osób. Usługa jest bezpłatna dla użytkowników, koszty ponosi Miasto.

Asystent Osoby z Niepełnosprawnością

Zadaniem Asystenta jest ułatwienie osobie z niepełnosprawnością kontaktu z otoczeniem oraz udziału w życiu społecznym. Zadanie ma na celu przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnością poprzez umożliwienie im uczestnictwa w wydarzeniach społecznych, kulturalnych czy sportowych. Osoby te miały możliwość skorzystania z pomocy asystenta m.in. przy wykonywaniu codziennych czynności, załatwieniu spraw.

Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2024, finansowany był ze środków Funduszu Solidarnościowego. W 2024 r. ze wsparcia asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej skorzystały 62 osoby, w tym:

- 2 dzieci do 16 roku życia,
- 35 osób ze znacznym sprzężonym stopniem niepełnosprawności (w tym z orzeczeniem równoważnym),
- 10 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
- 6 osób z umiarkowaną sprzężoną niepełnosprawnością (w tym z orzeczeniem równoważnym),
- 9 osób z umiarkowaną niepełnosprawnością.

Podsumowanie Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” - edycja 2024:

- Suma wypracowanych godzin wyniosła: 14 903.
- Koszt 1 godziny wyniósł 50 zł.
- Osoba niepełnosprawna nie ponosiła opłat za usługę.
- Usługi asystenckie były realizowane przez 17 asystentów zatrudnionych na umowę zlecenie.
- Przyznane środki na realizację zadania wyniosły: 1 313 944 zł.
- Wykorzystane środki wyniosły: 776 903,19 zł.

Wolontariat sąsiedzki

Stowarzyszenie Na Drodze Ekspresji realizowało zadanie „Wolontariat sąsiedzki” jako zadanie powierzone przez MOPS Sopot. Wsparcie seniorów, udzielane przez wolontariuszy, było dobierane indywidualnie i przybierało różne formy: rozmowy, pójścia po zakupy, zawiezenia na wizytę do lekarza czy nauki obsługi komputera. Do objęcia wsparciem zakwalifikowano 15 seniorów w wieku 60+, wyrażających chęć korzystania z pomocy wolontariusza oraz 19 wolontariuszy, mieszkających w pobliżu miejsca zamieszkania seniora, wyrażających chęć pomagania i stałego przeznaczania co najmniej kilku godzin w miesiącu na kontakt z seniorem. Udało się nawiązać 3 nowe, trwałe relacje. Zrealizowano 11 spotkań integracyjno-edukacyjnych oraz 23 działania integracyjno-animacyjne wzmacniające relacje senior – wolontariusz.

Opieka wytchnieniowa

W odpowiedzi na potrzebę wzmocnienia opiekunów osób niesamodzielnych Sopot organizuje opiekę wytchnieniową. Rokrocznie MOPS przystępuje do Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka Wytchnieniowa”. Program finansowany jest ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

- a) dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,

b) osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi.

Opieka wytchnieniowa była realizowana w dwóch formach:

- świadczenia usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego (w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością),
- świadczenia usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu całodobowego – 14 dób (w mieszkaniu wspomaganym – Zespół Mieszkań Wspomaganych w Sopocie przy ul. Haffnera 38 oraz w miejscu wskazanym przez uczestnika Programu).

Podsumowanie Programu „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2024:

- Wsparciem zostało objętych łącznie 29 osób.
- Koszt 1 godziny usług wynosił 50 zł.
- Osoby korzystające z Programu nie ponosiły opłat za usługę.
- W ramach pobytu dziennego na przestrzeni 2024 r.:
 - skorzystało 20 osób, w tym 3 dzieci do 16 roku życia,
 - zrealizowano 2 508 godzin usług opieki wytchnieniowej na kwotę 125 400,00 zł.
- W ramach pobytu całodobowego na przestrzeni 2024 r.:
 - w mieszkaniu wspomaganym – ZMW w Sopocie przy ul. Haffnera 38 (skorzystała 1 osoba, kwota realizacji wyniosła 10 400,00 zł),
 - w placówce wskazanej przez uczestnika Programu (skorzystało 8 osób, kwota realizacji wyniosła 29 910,00 zł).
- Przyznane środki na realizację zadania wyniosły: 245 400,00 zł.
- Wykorzystane środki wyniosły: 165 710,00 zł.

Mieszkania wspomagane

Mieszkania wspomagane przeznaczone są dla osób z niepełnosprawnością, w tym z zaburzeniami psychicznymi, które nie wymagają całodobowej opieki, lecz usług wspierających pobyt i aktywność.

Mieszkańcy w ciągu dnia uczestniczą w życiu społecznym, korzystają z zajęć w placówkach wsparcia dziennego lub pracują. W godzinach popołudniowych oraz w nocy mają zapewnioną opieką, w razie potrzeby również w ciągu dnia. W zależności od indywidualnych potrzeb mieszkańców, asystenci osób z niepełnosprawnością wspierają w codziennym funkcjonowaniu, np. w przemieszczaniu się, ubieraniu, sprzątaniu, w zakupach i przygotowywaniu posiłków, załatwianiu spraw osobistych czy urzędowych.

Zespół Mieszkań Wspomaganych składa się z 3 mieszkań dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W mieszkaniach tych łącznie znajduje się 10 jednoosobowych pokoi dla mieszkańców oraz pokój opieki wytchnieniowej, a także pokój dla opiekuna. Każdy z pokoi dla mieszkańców wyposażony jest w łazienkę. Do dyspozycji mieszkańców jest również część wspólna z aneksem kuchennym, który umożliwia

samodzielne przygotowywanie posiłków. W 2024 r. w mieszkaniach wspomaganych zamieszkiwało narastająco 12 osób.

Świąteczny uśmiech dla sopockiego seniora

Dział Pomocy Instytucjonalnej Rehabilitacji Społecznej zorganizował szóstą edycję akcji pn. „Świąteczny uśmiech dla sopockiego seniora”. Okres Świąt Bożego Narodzenia to szczególny czas. W tym świątecznym okresie sopocki MOPS szczególną uwagę zwraca na samotne osoby starsze. Na co dzień otrzymują niezbędne wsparcie, m.in. usługi opiekuńcze, wyżywienie, dofinansowanie do leków czy ogrzewania mieszkania, jednak w okresie świątecznym pracownicy MOPS chcieli podarować im coś więcej, aby również oni mogli poczuć ten wyjątkowy nastrój.

Pracownicy socjalni, na podstawie rozmów z osobami starszymi, przygotowali „listy do św. Mikołaja” z rzeczami, które miały sprawić seniorom radość. Seniorzy mieli bardzo skromne marzenia, dot. m.in. ciepłych kapci, przytulnego koca, miękkich ręczników, ciepłej bielizny, kołdry, szlafroka, środków czystości czy dobrej żywności. Przygotowano prezenty dla najbardziej potrzebujących, samotnych, mniej samodzielnych.

Szósta edycja akcji została podzielona na dwie części:

- a) edycja Wielkanocna: wsparciem objętych zostało 19 seniorów; obdarowano także 15 uczestników ŚDS typu C,
- b) edycja Bożonarodzeniowa: wsparciem objętych zostało 29 seniorów

Do akcji włączyły się osoby prywatne, pracownicy AQUA Sopot oraz Stowarzyszenie Kupców na Molo w Sopocie. Uczniowie sopockich szkół przygotowali własnoręcznie kartki i ozdoby świąteczne (Szkola Podstawowa z Oddziałami Sportowymi nr 7 im. Tadeusza Kościuszki oraz LAS Academy).

Tabela nr 13. Usługi na rzecz osób niesamodzielnych w 2024 roku.

	2021	2022	2023	2024
	Liczba korzystających			
Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością	36	59	62	62
Opieka wytchnieniowa	10	21	33	29
Wolontariat sąsiedzki	13	15	13	15
Teleopieka	18	9	21	11
	Wydatkowana kwota			
Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością	176 920	597 472	624 346	761 670
Opieka wytchnieniowa	31 140	76 640	169 770	165 710
Wolontariat sąsiedzki	55 000	57 000	66 000	70 000
Teleopieka	8 014 zł	2 923	9 490	30 570

3.5. Rehabilitacja społeczna

MOPS realizował zadania z zakresu rehabilitacji społecznej zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Zadania te były finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz środków Gminy Miasta Sopotu. W roku sprawozdawczym

na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej wydatkowano 633 587 zł, z tego 526 446 zł ze środków PFRON oraz 107 141 zł ze środków Miasta.

1) Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

W 2024 r. z takiego dofinansowania skorzystały 44 osoby z niepełnosprawnościami, w tym 42 osoby dorosłe i 2 dzieci, w tym także 6 opiekunów dorosłych osób z niepełnosprawnościami i 2 opiekunów dzieci.

2) Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów.

Dofinansowanie otrzymało łącznie 190 osób z niepełnosprawnościami, w tym 180 osób dorosłych i 10 dzieci. Dofinansowanie można było otrzymać na m.in. aparaty słuchowe, pieluchomajtki, wózki inwalidzkie, materace przeciwoślizgowe, ortezy i gorsety korekcyjne, balkoniki, protezy, sensory do monitorowania poziomu cukru, aparaty do leczenia bezdechu sennego itp.

3) Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

Dofinansowanie w ramach tego zadania otrzymało 19 osób z niepełnosprawnościami, w tym 16 osób dorosłych i 3 dzieci. Dofinansowanie przyznano m.in. na przystosowanie łazienki do potrzeb osoby z niepełnosprawnością, podstawowy sprzęt komputerowy, podnośniki transportowe, łóżko rehabilitacyjne oraz inne.

4) Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej

Z uwagi na to, że na terenie Sopotu nie utworzono warsztatów terapii zajęciowej, MOPS dofinansowywał udział mieszkańców Sopotu w warsztatach terapii zajęciowej, działających na terenie Gdańska, z którym zawarto porozumienie. Zapewniono uczestnictwo w warsztatach dla 4 osób.

Łącznie w całym 2024 r. z dofinansowania w ramach rehabilitacji społecznej w ramach środków PFRON i budżetu Miasta Sopotu skorzystało 289 osób, w tym 274 osoby dorosłe z niepełnosprawnościami oraz 15 dzieci z niepełnosprawnościami. Jedna osoba mogła uzyskać dofinansowanie w ramach kilku zadań.

5) „Aktywny Samorząd”

Oprócz powyższych działań, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie przyjmował wnioski w ramach Programu „Aktywny Samorząd”, finansowanego ze środków PFRON z którego w roku sprawozdawczym skorzystało 40 osób. Wsparcie można było uzyskać w ramach dwóch modułów (jedna osoba mogła skorzystać ze wsparcia w ramach obu modułów lub kilku obszarów):

Moduł I - m. in. pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, zakupie wózka lub skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, szkoleniu

z obsługi nabytego w programie sprzętu elektronicznego. Osoby pracujące mogły otrzymać dofinansowanie na zapewnienie opieki dla dziecka, np. wsparcie w opłatach za pobyt dziecka w żłobku lub przedszkolu, także za opiekę niani. W 2024 r. wprowadzono nowy obszar pomocy: dodatek na opłaty za energię elektryczną dla osób korzystających z respiratora lub koncentratora tlenu. W ramach Modułu I dofinansowanie wypłacono 20 osobom.

Moduł II - w tym zakresie adresowane było do osób z orzeczeniem, bez względu na stopień niepełnosprawności, pobierających naukę: w szkole policealnej, w kolegium, w szkole wyższej, a także osób, które przewód doktorski otworzyły poza studiami doktoranckimi. Dofinansowanie mogło objąć pokrycie kosztów nauki (czesnego) oraz kosztów kształcenia, np. zakup pomocy naukowych, narzędzi dydaktycznych itp. W ramach Modułu II dofinansowanie wypłacono 22 osobom.

Tabela nr 14. Rehabilitacja społeczna w 2024 roku.

	2021	2022	2023	2024
	Liczba osób korzystających			
Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	46	34	45	44
Dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	152	166	146	190
Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się	29	21	18	19
Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	6	7	6	4
Aktywny Samorząd	33	37	33	40
	Wydatki – środki Miasta			
Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	3 054	-	1 514	27 334
Dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	33 846	66 716	96 590	59 702
Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się	33 268	16 000	25 749	5 128
Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	15 094	19 417	18 146	14 976
	Wydatki środki PFRON			
Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	62 808	58 212	69 270	75 504
Dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	331 553	260 841	192 392	366 503
Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się	118 992	77 042	89 612	84 439
Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	-	-	-	-
Aktywny Samorząd	213 690	201 269	222 562	253 537

4. Wsparcie osób bezrobotnych i w kryzysie bezdomności

4.1. Wsparcie osób bezrobotnych

Według stanu na 31 grudnia 2024 r. stopa bezrobocia w gminie wyniosła 2,1%, co stanowi wzrost o 0,2 punktu procentowego w porównaniu z rokiem 2023. Stopa bezrobocia dla województwa wynosiła 4,6%. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Miasta Sopotu wynosiła 352, w tym 53% stanowiły kobiety, 47% mężczyźni. 127 osób było długotrwale bezrobotnych.

MOPS w Sopocie zapewnia osobom bezrobotnym możliwość aktywizacji zawodowej oraz podniesienia kwalifikacji zawodowych.

Centrum Integracji Społecznej w Sopocie

Prowadzone jest przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Gdańskie. Działalność CIS reguluje ustawa o zatrudnieniu socjalnym. Centrum Integracji Społecznej oferuje wsparcie w aktywizacji osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo, m.in: osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami, uzależnionych, bezdomnych, opuszczających zakłady karne czy też ofiar przemocy w rodzinie. CIS w ramach swojej działalności realizuje różnorodne kursy, warsztaty i konsultacje, prowadzone przez wykwalifikowaną kadre, dzięki którym osoby korzystające ze wsparcia mogą rozwinąć swoje umiejętności zawodowe i społeczne, a co za tym idzie znaleźć pracę na otwartym rynku pracy. MOPS w Sopocie co roku kieruje swoich klientów na zajęcia do CIS. W 2024 r. do CIS skierowano 46 osób. Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego podpisało 20 osób, a 34 osoby kontynuowały IPZS zawarte w latach poprzednich. 18 osób ukończyło CIS, z czego 12 znalazło podjęło pracę na otwartym rynku pracy, m.in. w ECO Sopot, McDonald's, ZSO nr 6 w Gdyni czy PDIZ w Sopocie.

Prace społecznie-użyteczne

Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, prace społecznie-użyteczne są formą aktywizacji. Rokrocznie MOPS umożliwia świadczenie prac społecznie-użytecznych. W 2024 r. pracownicy socjalni wytypowali do prac 2 osoby, z czego 1 podjęła się ich realizacji i ukończyła cały cykl prac społecznie-użytecznych.

„Centrum Integracji Społecznej w Sopocie – skuteczna kontynuacja”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie jest partnerem projektu pt. „Centrum Integracji Społecznej w Sopocie – skuteczna kontynuacja”, który jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021 – 2027 (FEP2021-2027).

Projekt realizowany jest przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta koło Gdańskie w partnerstwie z Gminą Miasta Sopotu (Miejskim Ośrodkiem Pomocy w Sopocie) i Gminą Miasta Gdynia (Powiatowym Urzędem Pracy w Gdyni). Projekt ma na celu wspieranie aktywnego włączenia społecznego oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia. Kierowany jest w szczególności grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji życiowej. W ramach

projektu realizowane będzie kompleksowe wsparcie aktywizacji społeczno-zawodowej 300 osób (165 kobiet, 135 mężczyzn), będących mieszkańcami i mieszkankami Sopotu i Gdyni, poprzez realizację Indywidualnych Programów Zatrudnienia Socjalnego w istniejącym Centrum Integracji Społecznej w Sopocie, zgodnie z Ustawą o Zatrudnieniu Socjalnym.

Zadania realizowane w ramach projektu:

1. reintegracja społeczna: rekrutacja, diagnoza, konsultacje indywidualne (pracownik socjalny, psycholog), poradnictwo grupowe (pracownik socjalny, psycholog), zajęcia integracyjno-socjalizujące;
2. reintegracja zawodowa: diagnoza, konsultacje indywidualne (job-coach, doradca zawodowy), poradnictwo grupowe, w tym udział w targach pracy (job-coach, doradca zawodowy), warsztaty zawodowe (instruktor warsztatu), szkolenia.

W procesie reintegracji zostanie wykorzystane wsparcie metodą trenera pracy. Dodatkowo projekt wzmocni działania w oparciu o wolontariat (np. nauka języka polskiego, edukacja w zakresie praw człowieka, wsparcie tłumacza języka migowego). Projekt przewiduje również wsparcie uczestników po zakończeniu udziału w projekcie.

Grupą docelową projektu są osoby: w kryzysie bezdomności, uzależnione, z zaburzeniami psychicznymi, długotrwale bezrobotne, niepracujące, zwalniani z Zakładów Karnych, uchodźcy, osoby z niepełnosprawnościami (120 osób) i podlegający wykluczeniu społecznemu ze względu na swoją trudną sytuację życiową (osoby o których mowa w art. 1 ust. o zatrudnieniu socjalnym).

Okres realizacji projektu: 04.2024 – 31.03.2029

Wartość projektu wynosi: 3 917 645,89 zł, dofinansowanie 3 721 763,59 zł, z czego dofinansowanie z UE to 3 329 999,00 zł.

4.2. Pomoc dla osób w kryzysie bezdomności

MOPS w Sopocie jest głównym organizatorem i koordynatorem działań na rzecz osób w kryzysie bezdomności oraz osób zagrożonych bezdomnością. Pracownicy socjalni prowadzą pracę z osobami doświadczającymi bezdomności, jak również monitorują sytuację osób zagrożonych bezdomnością.

W 2024 roku wsparciem Zespołu ds. Osób Bezdomnych objętych było 138 osób. Ze świadczeń z pomocy społecznej z powodu bezdomności korzystało 121 rodzin.

Patrole

Pracownicy socjalni wraz z funkcjonariuszami Straży Miejskiej w 2024 r. przeprowadzili 77 patroli, które miały za zadanie sprawdzenie miejsc niemieszkalnych, w których przebywają osoby bezdomne, jak również ich zabezpieczenie.

Posiłki weekendowe

Jadłodajnia jest także miejscem, gdzie osoby w kryzysie bezdomności mogą otrzymać codzienne wsparcie w formie posiłku, także weekendowego (wydawanego w każdą sobotę i niedzielę w postaci gorącej zupy. Z posiłków weekendowych w Caritas korzystało ok. 200 osób. Zadanie finansowane jest z budżetu Gminy Miasta Sopotu jako zadanie zlecone.

Schronienie

Kolejną formą pomocy, prowadzoną przez Caritas Archidiecezji Gdańskiej, jest Zimowy Punkt Interwencyjny. Jest to miejsce zapewniające codzienne schronienie osobom w kryzysie bezdomności w momencie obniżenia temperatury, zapewnienie im gorącego napoju oraz udzielanie fachowych informacji, gdzie szukać pomocy w odniesieniu do trudnych sytuacji życiowych. Według danych otrzymanych ze strony organizatora, w 2024 ZPI dyżurował 49 razy, a z pobytu w ZPI skorzystano narastająco 616 razy. Działalność ZPI finansowana jest z budżetu Gminy Miasta Sopotu jako zadanie zlecone.

Z pomocy w formie schronienia w placówkach o standardach noclegowni i schroniska w roku 2024 skorzystało 70 osób kierowane przez MOPS:

- 41 osób skierowano do schronisk,
- 26 osób skierowano do schronisk z usługami opiekuńczymi,
- 23 osoby przebywały w noclegowni,
- 5 osób przebywało w ogrzewalni.

Autobus SOS

Osoby w kryzysie bezdomności mogą skorzystać z usługi Autobusu SOS kursującego na trasie Gdańsk – Sopot z możliwością dowiezienia do ogrzewalni w Gdańsku. W autobusie SOS osoby te otrzymują również ciepły posiłek, czystą odzież oraz wsparcie ratownika medycznego. W 2024 r. ramach kursującego na trasie Sopot-Gdańsk autobusu z pomocy skorzystano 3612 razy; wydano 6419 posiłków; odbyto 152 dyżury; 63 osoby pojechały do ogrzewalni.

Streetworking

Bardzo ważnym działaniem jest finansowany przez Gminę Miasta Sopotu projekt streetworkingu. Streetworking w sezonie letnim 2024 r. na terenie Sopotu działał przez 6 miesięcy (kwiecień-wrzesień). W patrolach uczestniczyło 6 streetworkerów miesięcznie, w tym 3 pracowników socjalnych. Streetworking prowadziła Fundacja Czyste Dźwięki. Streetworkerzy odbyli 124 dyżury, nawiązali 984 kontakty. 367 razy udzielono pomocy przedmedycznej.

Kontrakty socjalne

Pracownicy MOPS Sopot prowadzili zróżnicowane działania mające na celu readaptację społeczną osób w kryzysie bezdomności. W związku z powyższym kontrakty socjalne stają się niezwykle ważnym narzędziem w tym zakresie, ale też w innych sytuacjach opisanych powyżej. W roku 2024 realizowano łącznie 62 kontrakty socjalne.

Mieszkania treningowe

W ramach treningu samodzielności, osoby w kryzysie bezdomności mogły zamieszkać w mieszkaniach treningowych na terenie Sopotu. Mieszkanie treningowe jest formą pomocy społecznej przygotowującą pod opieką specjalistów osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu. Z tej formy pomocy w roku sprawozdawczym skorzystało 20 osób.

Kampanie społeczne

MOPS wraz z innymi instytucjami miejskimi co roku prowadzi kampanie informacyjne, dotyczące zjawiska bezdomności. Pracownicy realizują kampanię „Nie bądź obojętny”, zachęcającą do reagowania i zgłaszania sytuacji zagrażających osobom w kryzysie bezdomności. Kolejna kampania – „Pomagaj mądrze” – ma na celu uświadomienie mieszkańców, jak mądrze i skutecznie pomagać, do jakich instytucji kierować osobę doświadczającą bezdomności. W Sopocie rozdyskrebowano do Urzędu Miasta, spółdzielni mieszkaniowych, przychodni, restauracji, sklepów, kościołów, związków wyznaniowych, bibliotek, służb miejskich 700 plakatów i 5 000 ulotek informacyjnych na temat bezdomności.

Działania wspierające w usamodzielnieniu

Dzięki pracy prowadzonej z osobami w kryzysie bezdomności, takimi jak: rozmowy wspierające, wsparcie i motywowanie do zmiany sytuacji socjalno-bytowej, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, pomocy finansowej i rzeczowej, osoby te mają szansę przestać korzystać z pomocy społecznej i przejść drogę do pełnej reintegracji społeczno-zawodowej. W 2024 roku 67 osób podjęło działania podnoszące kompetencje społeczne i zawodowe. W wyniku podejmowanych działań 4 osoby całkowicie przestały korzystać ze wsparcia z pomocy społecznej.

Tabela nr 15. Pomoc udzielona osobom w kryzysie bezdomności w 2024 r.

	2021	2022	2023	2024
	Liczba korzystających			
Schronienie	45	48	58	70
Posiłki	38	28	33	29
Autobus SOS	1830 (razy skorzystano)	1670 (razy skorzystano)	3615 (razy skorzystano)	3612 (razy skorzystano)
Liczba realizowanych kontraktów socjalnych	48	43	35	62
Liczba osób, przebywających w mieszkaniach treningowych	15	11	12	20
Liczba osób w procesie usamodzielniania, które podjęły działania podnoszące kompetencje społeczne i zawodowe.	34	16	11	67

Liczba osób całkowicie usamodzielnionych	8	3	9	4
	Wydatkowana kwota			
Schronienie	471 239	489 953	632 050	751 957
Zapewnienie posiłku	43 075	39 425	50 120	47 043

4.2.1. Inne działania na rzecz osób w kryzysie bezdomności

Kampanie społeczne

MOPS wraz z innymi instytucjami miejskimi co roku prowadzi kampanie informacyjne, dotyczące zjawiska bezdomności. Pracownicy realizują kampanie „Nie bądź obojętny”, zachęcającą do reagowania i zgłaszania sytuacji zagrażających osobom w kryzysie bezdomności. Kampania „Pomóż mądrze” ma na celu uświadomienie mieszkańców, jak mądrze i skutecznie pomagać, do jakich instytucji kierować osobę doświadczającą bezdomności. W Sopocie rozdyskrebowano do Urzędu Miasta, spółdzielni mieszkaniowych, przychodni, restauracji, sklepów, kościołów, związków wyznaniowych, bibliotek, służb miejskich 700 plakatów i 5 000 ulotek informacyjnych na temat bezdomności.

„Podaruj ciepło i godność – przekaz nową bieliznę osobom doświadczającym bezdomności”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie we współpracy z Caritas Archidiecezji Gdańskiej zorganizował zbiórkę nowej bielizny dla osób, które doświadczają bezdomności.

„Telefon od serca”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie wraz z Biblioteką Sopocką zorganizował zbiórkę telefonów komórkowych dla osób w kryzysie bezdomności. Celem tej inicjatywy było zebranie używanych aparatów, które nie są już potrzebne ich właścicielom, a mogły jeszcze posłużyć osobom potrzebującym.

„Zadbaj o zapomniany grób”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie po raz drugi zorganizował akcję „Zadbaj o zapomniany grób”. Pracownicy socjalni wspólnie z wolontariuszami uporządkowali groby osób, które doświadczały bezdomności, a zostały pochowane na sopockim cmentarzu.

5. Wsparcie rodzin

5.1. Świadczenia rodzinne, świadczenia opiekuńcze, fundusz alimentacyjny oraz inne ustawy

MOPS w Sopocie realizował zadania zlecone gminie do realizacji i finansowane ze środków administracji rządowej.

Świadczenia rodzinne

Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy), jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowe), świadczenie rodzicielskie

- a) 123 rodziny średniomiesięcznie pobierały zasiłek rodzinny wraz z dodatkami,
- b) 861 rodzin pobierających zasiłek pielęgnacyjny,
- c) 158 rodzin pobierało świadczenie pielęgnacyjne – na „starych zasadach”, 46 rodzin – na „nowych zasadach”¹,
- d) 20 rodzin, które otrzymały jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka w bieżącym roku,
- e) 18 rodziców średniomiesięcznie korzystało ze świadczenia rodzicielskiego.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów:

- a) 285 dłużników alimentacyjnych w Gminie,
- b) Złożono 47 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- c) 74 osoby uprawnione do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w stosunku do których zasądzone zostało świadczenie alimentacyjne,
- d) 50 rodzin pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego ,
- e) 47 złożonych wniosków do Prokuratury o ściganie dłużników alimentacyjnych,
- f) 2 wnioski o zatrzymanie prawa jazdy wobec dłużników alimentacyjnych,
- g) 307 zgłoszeń do Biura Informacji Gospodarczej o zobowiązaniach w związku z wypłacaniem świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Sopocka Karta Rodziny 3+ (SKR 3+)

Ponadto MOPS w Sopocie realizował zadania związane z wydawaniem Sopockiej Karty Rodziny 3+. Sopocka Karta Rodziny 3+ przysługuje rodzinom wychowującym troje i więcej dzieci (do 25 roku życia w przypadku kontynuowania nauki), zamieszkującym w Sopocie. Program ma na celu m.in. promowanie modelu rodziny wielodzietnej, kształtowanie jej pozytywnego wizerunku, zwiększenie dostępu rodzin wielodzietnych do dóbr kultury, sportu i edukacji, wyrównywanie szans życiowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych. Rodziny objęte Programem Sopockiej Karty Rodziny korzystają z systemu zniżek i bonifikat

¹ Od 1 stycznia 2024 r. wprowadzono zmiany w świadczeniach pielęgnacyjnych. O świadczenie pielęgnacyjne mogą ubiegać się wyłącznie rodzice, opiekunowie prawni i faktyczni w związku z koniecznością stałej opieki nad dziećmi do 18 r.ż., posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności ze wskazaniami opieki lub orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. Uprawnienie do ŚP mogą podejmować zatrudnienie i osiągać dochody, co nie ma wpływu na pobieranie świadczenia.

w instytucjach kultury, placówkach sportowych bądź z upustów udzielanych przez podmioty gospodarcze, które są Partnerami SKR 3+, znajdujących się na terenie Sopotu. W okresie sprawozdawczym złożono 155 wniosków o wydanie SKR3+ - wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie. W Programie SKR3+ w 2024 r. uczestniczyło 755 osób, w tym 437 dzieci.

Karta Dużej Rodziny (KDR)

Karta Dużej Rodziny również przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu i wydawana jest każdemu członkowi rodziny. KDR przysługuje również rodzicom (oraz ich małżonkom), jeśli kiedykolwiek posiadali i wychowywali co najmniej 3 dzieci. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci do 18 roku życia lub, w przypadku kontynuowania nauki – do 25 roku życia. Dzieciom legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności karta jest wydawana na okres ważności orzeczenia. Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień, które obowiązują na terenie całej Polski. W 2024 r. złożono 114 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny. Przyznano 394 kart.

Tabela nr 16. Świadczenia rodzinne

	2021	2022	2023	2024
Świadczenia rodzinne	1057 rodzin	1100 rodzin	1316 rodzin	1268 rodzin
Sopocka Karta Rodziny 3+	178 rodzin	157 rodzin	165 rodzin	155 rodzin
Karta Dużej Rodziny	450 KDR	625 KDR	618 KDR	394 KDR
	Wydatkowana kwota			
Świadczenia rodzinne	9 071 094	9 401 519	10 226 557	9 910 357

5.2. Inne zadania – dodatek osłonowy, bon energetyczny, refundacja podatku VAT (tzw. dodatek gazowy).

Bon energetyczny

Bon energetyczny to jednorazowe świadczenie dla osób o niższych dochodach, które miało zrekompensować wzrost kosztów energii. Podstawowa wartość bonu energetycznego wynosiła od 300 do 600 zł, a jego wysokość zależała od liczby osób w gospodarstwie domowym. Dodatkowo, jeśli w gospodarstwie domowym wykorzystywano ogrzewanie zasilane energią elektryczną, wartość bonu wzrastała o 100% i wynosiła wówczas od 600 zł do 1200 zł). Z bonu energetycznego można było skorzystać, jeśli miesięczne dochody w gospodarstwie domowym nie przekraczały:

- 2500 zł netto na osobę (w gospodarstwie jednoosobowym),
- 1700 zł netto na osobę (w gospodarstwie wieloosobowym).

W przypadku bonu energetycznego obowiązywała tzw. zasada złotówka za złotówkę oznaczająca, że świadczenie to było przyznawane nawet po przekroczeniu kryterium dochodowego. Kwotę wypłacanego bonu pomniejszano o wysokość przekroczenia kryterium dochodowego.

Bon energetyczny przysługiwał w II połowie 2024 roku, nabór wniosków o bon trwał od 1 sierpnia do 30 września 2024 r. We wskazanym okresie złożono 993 wnioski o przyznanie bonu energetycznego. Pozytywnie rozpatrzono 891 wniosków. Kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 337 305 zł.

Dodatek gazowy

1 stycznia 2023 roku weszła w życie ustawa o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023. Zgodnie z tą ustawą, osoby, które ogrzewały mieszkanie lub dom gazem, mogły otrzymać zwrot podatku VAT od ceny gazu (tj. 23%). Okres, za który przysługiwała refundacja podatku VAT za zużyte paliwo gazowe trwał od 1 stycznia 2023 r. do 30 czerwca 2024 r. Nabór wniosków zakończył się 30 września 2024 r.

Dodatek gazowy przysługiwał osobie samotnie gospodarującej, której miesięczny dochód nie przekraczał kwoty 2100 zł, lub osobie w gospodarstwie domowym wieloosobowym, w którym ta wysokość nie przekraczała kwoty 1500 zł na osobę. Nie obowiązywała zasada złotówka za złotówkę, a kwota dodatku zależna była od ilości zużytego paliwa gazowego i wysokości VAT.

W 2024 r. złożono 356 wniosków o refundację, z czego 314 zostały rozpatrzone pozytywnie. Kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 148 263 zł.

Dodatek osłonowy – edycja 2024

Podobnie, jak w poprzedniej edycji dodatku osłonowego z 2022 roku, celem jego wprowadzenia było zniwelowanie kosztów energii, gazu i żywności, dla mniej zamożnych gospodarstw domowych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami przysługiwał gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczały 2100,00 zł w gospodarstwie jednoosobowym lub 1500,00 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Wysokość świadczenia wynosiła od 228 zł do 822 zł. W przypadku tego świadczenia obowiązywała tzw. zasada złotówka za złotówkę oznaczająca, że dodatek ten był przyznawany nawet po przekroczeniu kryterium dochodowego. W przypadku gospodarstw, które ogrzewały swoje mieszkania piecem zasilanym węglem (konieczne zgłoszenie źródła ogrzewania w CEEB), dodatek przysługiwał w podwyższonej wysokości.

W 2024 r. złożono 849 wniosków o wypłatę dodatku osłonowego, z czego 781 zostały rozpatrzone pozytywnie. Kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 229 501 zł.

Powodami negatywnego rozpatrzenia wniosków w zakresie ww. świadczeń były m.in. niezgłoszenie źródła ogrzewania do CEEB, niewłaściwy adresat faktury, niespełnienie kryteriów, złożenie dwóch wniosków z tego samego gospodarstwa domowego.

Zaświadczenia o dochodzie do Programu „Czyste Powietrze”

Osoby ubiegające się o dofinansowanie w ramach Programu „Czyste Powietrze” zobowiązane są dołączyć do wniosku aplikacyjnego zaświadczenie o wysokości przeciętnego dochodu w swoim gospodarstwie

domowym. Ponieważ zasada wyliczenia dochodu oparta jest na ustawie o świadczeniach rodzinnych, wydawaniem zaświadczeń zajmuje się komórka realizująca zadania związane z wypłatą świadczeń rodzinnych. W 2024 roku wydano 15 zaświadczeń o dochodzie na potrzeby Programu „Czyste Powietrze”.

5.3. Wsparcie rodzin i rodzin z dziećmi

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie w roku sprawozdawczym wspierał rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Podejmowane działania miały na celu przywrócenie rodzinie zdolności do pełnienia tych funkcji. W tym przypadku, ważne jest by świadczona pomoc była holistyczna, stanowiła spójny system. W roku sprawozdawczym z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego przyznano pomoc 31 rodzinom, w których było 90 osób. Wsparcie w ww. zakresie odbywało się poprzez realizację „Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Sopocie na lata 2024 – 2026”.

Asystent rodziny

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań asystenta rodziny należy m.in. opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym; udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych i wychowawczych, motywowanie do podjęcia działań w kierunku aktywizacji zawodowej oraz wszelkie inne działania, mające na celu pomoc rodzinom w prawidłowym funkcjonowaniu. W 2024 roku asystenci rodziny pracowali z 31 rodzinami, w których było 90 osób – z tego z 19 rodzinami niepełnymi i 8 rodzinami wielodzietnymi i 4 rodzinami, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej. Liczba dzieci do 18 roku życia w rodzinach, będących pod opieką asystentów, wynosiła 55. Dzięki działaniom asystentów rodziny i pracowników socjalnych w środowisku rodzinnym pozostało 48 dzieci, a troje dzieci wróciło z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.

Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne – prawne, psychologiczne, pedagogiczne – świadczone było dla rodzin, które miały trudności lub wykazywały potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Poradnictwo świadczone było wspólnie z organizacjami pozarządowymi 2024 r. MOPS w Sopocie (w tym Punkt Interwencji Kryzysowej) wraz z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sopocie, Punktem Diagnostyczno-Konsultacyjnym w Sopocie oraz w ramach placówek wsparcia dziennego zapewniały możliwość skorzystania z poradnictwa specjalistycznego: rodzinnego, prawnego oraz psychologicznego. W roku sprawozdawczym z ww. poradnictwa skorzystało łącznie 3507 osób, w tym odbyło się:

- 362 konsultacje rodzinne,
- 400 konsultacji prawnych,

- 2745 konsultacji psychologicznych.

Kontrakty socjalne

Kontrakt socjalny jest narzędziem – pisemną umową, zawieraną między pracownikiem socjalnym a osobą ubiegającą się o pomoc, określającą zobowiązania i uprawnienia stron, zmierzające do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej danej osoby lub rodziny. Wymaga stałego monitoringu i dużego nakładu pracy, stanowi motywator do działania. W przypadku odmowy podpisania kontraktu lub niedochowania jego postanowień, MOPS może odmówić pomocy finansowej lub ją wstrzymać.

Placówki wsparcia dziennego

W Sopocie jest to placówka prowadzona przez Stowarzyszenie „Sopocki Dom” na zlecenie MOPS Sopot, jako zadanie powierzone. Placówka posiada 30 miejsc dla dzieci w wieku 6-18 lat. Jej działania zapewniały opiekę wraz z dożywianiem oraz możliwość bezpiecznego spędzania czasu, wsparcie rozwoju dziecka poprzez zajęcia korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, wsparcie psychologa oraz organizację wypoczynku letniego i zimowego. Równolegle prowadzona jest praca z rodziną dziecka. Z zajęć oferowanych przez placówkę skorzystało 27 dzieci.

Drugą placówką była Młodzieżowa Placówka Wychowawcza, prowadzona przez Caritas Archidiecezji Gdańskiej na zlecenie Gminy Miasta Sopotu. Z zajęć w tej placówce skorzystało 18 dzieci.

Tabela nr 17. Formy wsparcia rodzin w 2024 r.

	2021	2022	2023	2024
	Liczba korzystających			
Asystent rodziny	34 rodziny	28 rodzin	27 rodzin	31 rodzin
Placówki wsparcia dziennego	51 dzieci	41 dzieci	56 dzieci	45 dzieci
Liczba konsultacji prawnych	143	28	55	400
Liczba konsultacji psychologicznych	4953	4295	832	2745
Liczba konsultacji rodzinnych	562	267	77	362
	Wydatkowana kwota			
Asystent rodziny	159 508	171 513	195 888 zł	251 169
Placówka wsparcia dziennego	270 000	285 000 zł	310 500 zł	361 038

5.3.1. Praca asystentów rodziny w środowisku oraz działania na rzecz wspierania sopockich rodzin

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał w 2024 r. 3 asystentów rodziny, którzy prowadzili pracę z rodzinami w środowisku. Pod opieką asystentów rodziny znajdowało się 31 rodzin. W rodzinach objętych pomocą asystentów znajdowało się 55 dzieci do 18 roku życia. Średni czas objęcia rodziny wsparciem asystenta wynosił 18 miesięcy.

Corocznym sukcesem pracy asystentów jest usamodzielnianie rodzin. W 2024 r. zakończono pracę z 5 rodzinami z powodu osiągnięcia celów pracy. 4 rodziny udało się usamodzielnąć.

Tabela nr 18. Praca Asystentów rodziny w środowisku

	2021	2022	2023	2024
	Liczba korzystających			
Liczba rodzin objętych wsparciem Asystentów narastająco w okresie sprawozdawczym, w tym:	34	28	27	31
rodziny niepełne	21	17	20	19
rodziny wielodzietne	7	6	7	8
Liczba rodzin z dziećmi	25	24	25	22
Liczba dzieci w wieku 0 - 18 lat w rodzinach	52	46	50	55
	Rezultaty pracy			
wdrożenie nawyku regulowania opłat	22	20	15	11
wdrożenie nawyku dbania o higienę mieszkania	19	16	18	10
wdrożenie nawyku dbania o higienę osobistą	25	18	20	10
wdrożenie nawyku realizowania obowiązku szkolnego	18	13	17	6
podjęcie zatrudnienia na otwartym rynku	18	11	10	2
Liczba rodzin usamodzielnionych	10	3	5	4

MOPS w Sopocie rokrocznie przystępuje również do programu „Asystent Rodziny”. Dofinansowanie w ramach Programu jest adresowane do jednostek samorządu terytorialnego szczebla gminnego, których obowiązkiem jest realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. W ramach Programu ze środków finansowych mogą korzystać za pośrednictwem gmin również podmioty niepubliczne, które zgodnie z art. 190 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizują zadanie pracy z rodziną na zlecenie samorządu. W 2024 r. Program zakładał dofinansowanie dodatków do wynagrodzenia asystentów rodziny oraz dofinansowanie wynagrodzeń asystentów. W 2024 roku uzyskano dofinansowanie w kwocie:

- a) 6 668,36 – na dofinansowanie dodatku do wynagrodzenia asystentów rodziny,
- b) 63 504, 78 - na dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystentów rodziny.

5.3.2. Inne działania na rzecz rodzin z dziećmi

Warsztaty "Krótko o przemocy"

Warsztaty „Krótko o przemocy”, dotyczące problemu agresji i przemocy, przeprowadzone zostały przez pracownika socjalnego Zespołu ds. Rodzin oraz psychologa MOPS w ramach „Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Sopocie na lata 2024-2026”, „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024” oraz podejmowania działań z zakresu „profilaktyki zachowań przemocowych”. Tematyką warsztatów była przemoc, agresja oraz sposoby radzenia sobie

dzieci z ww. zjawiskiem. Warsztaty zakończyły cykl spotkań w sopockich szkołach podstawowych z klasami 7 realizowany w roku szkolnym 2023/2024. Warsztaty organizowany były w Szkole Podstawowej nr 8 i nr 1 w Sopocie.

Festyn/turniej charytatywny

Koncepcją wydarzenia była organizacja turnieju charytatywnego o puchar i główną nagrodę (vouchery na zabiegi w salonach Luk Luk o wartości 18 tys. zł), w którym wzięło udział 10 drużyn piłkarskich. Imprezę sportową uświetniły stoiska gastronomiczne (grill, popcorn, wata cukrowa), pokazy artystyczne na scenie (śpiew, taniec), Zumba z „Czuj Ruch” oraz dmuchany zamek. Podczas turnieju swoje stoisko zaprezentowały MOPS, Stowarzyszenie Sopocki Dom oraz Spółdzielnia Socjalna „Kooperacja”. Podczas turnieju zbierane były środki na modernizację placówki wsparcia dziennego prowadzonej przez Stowarzyszenie Sopocki Dom. Głównym organizatorem było Stowarzyszenie Sopocki Dom, Spółdzielnia Socjalna Kooperacja przy współpracy Zespołu ds. Rodzin.

Udział w projekcie „Szlachetna Paczka”

„Szlachetna Paczka” to ogólnopolski projekt społeczny organizowany przez Stowarzyszenie Wiosna, którego głównym celem jest materialna i mentalna pomoc rodzinom i osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Pracownik socjalny Zespołu ds. Rodzin pozostawał w kontakcie z koordynatorem Szlachetnej Paczki. Dzięki współpracy skierowano do akcji 21 rodzin (rodziny z dziećmi, seniorzy) z czego 13 zostało zakwalifikowanych do pomocy i otrzymały szlachetną paczkę od darczyńców.

Paczki dla dzieci na Mikołajki

Zespół ds. Rodzin w ramach Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Sopocie na lata 2024-2026, przekazał 40 paczek ze słodyczami dla dzieci z rodzin objętych wsparciem MOPS Sopot (w tym rodzin asystenckich).

Zabawa choinkowa w Hotelu Sheraton Sopot

Na coroczną zabawę choinkową w Hotelu Sheraton zostało zaproszonych 5 dzieci z rodzin objętych wsparciem Zespołu ds. Rodzin MOPS Sopot.

Spotkanie w ramach Opłatka Maltańskiego w Olivia Star w Gdańsku

Coroczne spotkanie odbyło się w budynku Olivia Star w Gdańsku. W spotkaniu wzięły udział osoby starsze, rodziny z dziećmi oraz samotne. Posiłek wigilijny oraz paczki dla wszystkich zaproszonych gości przygotowano dzięki uprzejmości wielu sponsorów, partnerów, a także pracy licznych wolontariuszy. Organizatorem był Suwerenny Rycerski Zakon Szpitalników Świętego Jana Jerozolimskiego Zwany Rodyjskim I Maltańskim oraz Fundacja Polskich Kawalerów Maltańskich „Pomoc Maltańska”. W ramach ścisłej współpracy pracownika socjalnego Zespołu ds.

Rodzin MOPS Sopot skierował do akcji 21 rodzin (rodziny z dziećmi – w tym rodziny cudzoziemskie, seniorzy) – łącznie 40 osób.

Akcja „Zostań Świętym Mikołajem”

Grupa rodzinnych wolontariuszy rokrocznie przygotowuje paczki świąteczne dla osób i rodzin, które objęte są wsparciem sopockiego MOPS (rodziny z dziećmi, osoby samotne, w kryzysie bezdomności, seniorzy). Wolontariusze odwiedzają osoby potrzebujące w dzień Wigilii. Projektem objęto 89 osób z rodzin z dziećmi.

Sopocki Festyn Organizacji Pozarządowych

Jak co roku Zespół ds. Rodzin przy ścisłej współpracy z partnerem Travel Estrada w Gdyni zapewnił zajęcia animacyjne dla dzieci podczas corocznego festynu dla mieszkańców.

5.4. Wsparcie dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej

Pieczą zastępczą jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców biologicznych, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Pieczę zastępczą ma za zadanie zapewnić dzieciom zaspokojenie ich potrzeb emocjonalnych i bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych, kulturalno-rekreacyjnych. Jej zadaniem jest również przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki. Pieczę zastępczą pomaga dzieciom w nauce nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych.

MOPS w Sopocie realizował Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026.

Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej

W dniu 31.12.2024 r. w pieczy zastępczej przebywało 37 dzieci, natomiast 15 dzieci przebywało w instytucjonalnej pieczy zastępczej – Domu Dziecka „Na Wzgórzu”.

Tabela nr 19. Pieczę zastępcza w Sopocie

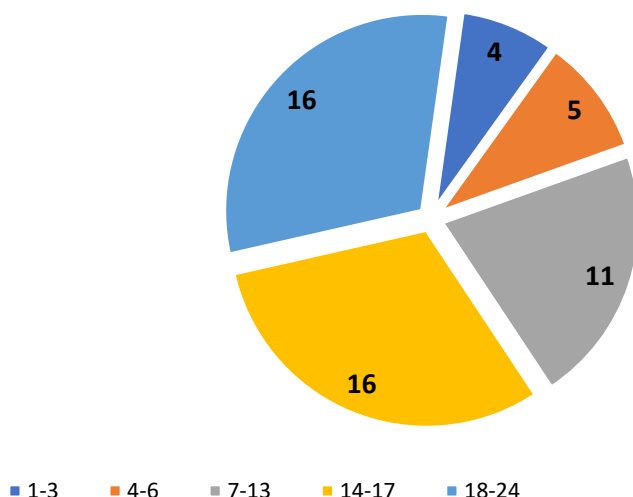
	2021	2022	2023	2024
	Liczba dzieci			
Liczba rodzin zastępczych, w tym:	43	41	37	38
<i>liczba rodzin zastępczych w Sopocie</i>	30	25	21	22
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych, w tym:	57	55	57	57
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych w Sopocie	40	34	37	37
Liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych na ostatni dzień roku	1	1	1	1
Liczba dzieci przebywających w placówce,	10	11	14	15

w tym:				
liczba dzieci z Sopotu	8	6	10	12

Struktura wiekowa dzieci umieszczonych w pieczy

W pieczy zastępczej przebywały dzieci i młodzież w różnym wieku. Najmłodsze dzieci umieszczone w pieczy zastępczej były w wieku od 1 do 3 lat, najstarsze – w wieku 18-24 lata.

Wykres nr 2. Struktura wieku dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2024 r.

Powody umieszczenia w pieczy zastępczej

Głównym powodem umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej były uzależnienia rodziców biologicznych, a zwłaszcza uzależnienie od alkoholu (20 dzieci). Powodem umieszczenia dzieci w pieczy były także przemoc domowa (16 dzieci), długotrwała lub ciężka choroba jednego z rodziców (6 dzieci) a także pólsieroctwo (4 dzieci).

Tabela nr 20. Powody umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej w 2024 r.*

Wyszczególnienie	Liczba dzieci		Razem
	w rodzinach zastępczych	w pieczy instytucjonalnej	
Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	37	15	52
sieroctwa	1	0	1
pólsieroctwa	4	0	4
uzależnienia rodziców, w tym:	16	5	21
od alkoholu	15	5	20
przemocy domowej	8	8	16
bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	0	0	0
niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	0	0	0
długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	6	0	6
ubóstwa	0	0	0
bezrobocia	0	0	0
nieodpowiednich warunków mieszkaniowych	0	0	0
pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	0	0	0
inne	2	2	4

*jedno dziecko mogło być umieszczone w pieczy zastępczej z kilku powodów.

5.4.1. Rodzinna piecza zastępcza

Rodzinna piecza zastępcza tymczasowo zapewnia całodobową opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone osobom, które m. in. dają rękojmię należytego sprawowania pieczy, nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, władza rodzicielska nie jest im ograniczona i zawieszona, posiadają pozytywną opinię psychologiczną o motywacji i predyspozycjach do pełnienia funkcji rodzica zastępczego, nie były karane, a ich stan zdrowia pozwala na pełnienie ww. funkcji.

Rodziny zastępcze

W dniu 31.12.2024 r. w sopockim systemie pieczy zastępczej funkcjonowało 38 rodzin zastępczych. Były to rodziny spokrewnione (23 rodziny), niezawodowe (7 rodzin) i rodziny zawodowe (8 rodzin). Wśród rodzin zastępczych zawodowych funkcjonowały 2 rodziny specjalistyczne – dla dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności. W rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 57 dzieci. W rodzinnej pieczy zastępczej umieszczono w 2024 roku 10 dzieci, z czego 3 dzieci w rodzinie spokrewnionej, 6 dzieci w rodzinach zawodowych i 1 dziecko w rodzinie niezawodowej.

Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej

Sopockie rodziny zastępcze, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, były otoczone wsparciem i pomocą koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. W 2024 r. zatrudniano ogółem 3 koordynatorów, którzy pracowali z 25 rodzinami. Zadaniem koordynatorów, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej było m.in. udzielanie pomocy rodzinom zastępczym w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej, przygotowanie planu pomocy dziecku, zapewnianie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej czy udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej.

Specjalistyczne poradnictwo

Na rzecz rodzin zastępczych i naturalnych, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, świadczone specjalistyczne poradnictwo: psychologiczne – w zakresie kryzysu, adaptacji, straty, przeżywania trudnych emocji, relacji i innych, pedagogiczne z zakresu problematyki opiekuńczo-wychowawczej, wspierania w rozwiązywaniu problemów dla rodzin zastępczych i naturalnych oraz prawnego – w zakresie prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów. Udzielono 793 porad pedagogicznych dla 86 rodzin oraz 454 porad psychologicznych dla 35 rodzin (zastępczych i biologicznych). Łącznie udzielono 1250 porad dla 86 rodzin.

Świadczenia

- a) comiesięczna pomoc na pokrycie kosztów utrzymania dla 41 dzieci w 25 rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych, zawodowych funkcjonujących w Sopocie;
- b) comiesięcznej pomocy na pokrycie kosztów utrzymania dla 25 dzieci umieszczonych w 19 rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowej funkcjonujących w innych powiatach na podstawie porozumień;
- c) wynagrodzenia i pochodne dla 9 zawodowych rodzin zastępczych, 2 rodzin pomocowych i 2 do pomocy w sprawach gospodarskich;
- d) dofinansowania wypoczynku dla 17 dzieci z 12 rodzin zastępczych;
- e) przyznania środków na utrzymanie lokalu mieszkalnego dla 8 rodzin;
- f) dofinansowania do remontu dla 2 rodzin zastępczych zawodowych;
- g) pomoc jednorazowa z tytułu przyjęcia dziecka do rodziny dla 4 dzieci z 4 rodzin,
- h) pomoc z tytułu zdarzeń losowych i innych zdarzeń mających wpływ na jakość wykonywanej pracy dla 4 rodzin,
- i) dofinansowanie do rat kredytu na zakup auta – skorzystały 2 rodziny, dofinansowanie na zakup pralki – skorzystała 1 rodzina.

Ponadto rodzinom zastępczym zapewniano szkolenia mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji oraz możliwość uczestniczenia w superwizji. W roku sprawozdawczym przeszkolono 5 kandydatów na rodzinę zastępczą niezawodową i 4 kandydatów na rodzinę zastępczą zawodową. Zorganizowano również szkolenie specjalistyczne dla 10 rodziców zastępczych. Rodziny zastępcze uczestniczyły również w superwizji. Szkolenie dla rodzin zastępczych podniosło ich kwalifikacje oraz wzmocniło kompetencje opiekuńczo-wychowawcze, co stanowi profilaktykę wypalenia zawodowego. Superwizja z kolei pozwala na rozwój osobisty i doskonalenie umiejętności potrzebnych do pełnienia swoich obowiązków.

Tabela nr 21. Rodzinna piecza zastępcza w 2024 r.

	2021	2022	2023	2024
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej (dzieci do 18 r.ż.)	2 dzieci	3 dzieci	9 dzieci	10 dzieci
<i>w tym: w rodzinach zastępczych spokrewnionych</i>	-	2 dzieci	1 dziecko	3 dzieci
<i>w tym: w rodzinach zastępczych niezawodowych</i>	2 dzieci	-	-	1 dziecko
<i>w tych: w rodzinach zastępczych zawodowych</i>	-	1 dziecko	8 dzieci	6 dzieci
Liczba dzieci, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą (dzieci do 18 r.ż.)	6 dzieci	7 dzieci	3 dzieci	5 dzieci
<i>w tym: powróciły do rodziny naturalnej</i>	2 dzieci	1 dziecko	-	3 dzieci
Poradnictwo pedagogiczne – liczba porad	391 porad	439 porad	438 porad	793 porady
<i>w tym: dla rodziców naturalnych, których dzieci umieszczono w pieczy</i>	16 porad	37 porad	50 porad	56 porad
<i>w tym: dla rodziców zastępczych i adopcyjnych</i>	365 porad	384 porad	375 porad	712 porad
Poradnictwo psychologiczne – liczba porad	267 porad	217 porad	276 porad	454 porady
<i>w tym: dla rodziców naturalnych, których dzieci umieszczono w pieczy</i>	3	18	17 porad	20 porad
<i>w tym: dla rodziców zastępczych i adopcyjnych</i>	259	112	106 porad	434 porady
Poradnictwo prawne – liczba porad	6 porad	5 porad	3 porad	3 porady

Liczba rodzin zastępczych, z którymi pracowali koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej	35 rodzin	31 rodzin	26 rodzin	25 rodzin
Szkolenia w zakresie pieczy zastępczej – liczba osób przeszkolonych	22 osób	13 osób	23 osoby	10 osób
Szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze	2 osoby	2 osoby	2 osoby	9 osób
Liczba rodzin, która otrzymała pomoc jednorazową z tytułu przyjęcia dziecka do rodziny zastępczej	1 rodzina	1 rodzina	6 rodzin	4 rodziny
Liczba rodzin, która otrzymała dofinansowanie wypoczynku poza miejscem zamieszkania	14 rodzin	11 rodzin	12 rodzin	12 rodzin
Liczba rodzin zastępczych, która otrzymała dofinansowanie na remont mieszkania	4 rodziny	1 rodzina	2 rodziny	2 rodziny
Liczba rodzin, która otrzymała dofinansowanie na utrzymanie lokalu mieszkalnego	11 rodzin	8 rodzin	8 rodzin	8 rodzin

W 2024 r. MOPS w Sopocie jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej, podobnie jak w latach ubiegłych, prowadził intensywne działania w celu pozyskania nowych rodzin zastępczych. Promowano rodzicielstwo zastępcze podczas różnorodnych inicjatyw, w tym m.in. poprzez udział na: Festynie na Błoniach Sopockich, Majówce z Sopockim Klubem Jeździeckim, Dniach Kurortu, Dniach Dziecka w Młodzieżowym Domu Kultury, Fecie z Mewą Sopocianką, Turnieju Jeździeckim Hipodrom, Wielokulturowym Pikniku Rodzinnym Grodzisko, Turnieju piłkarskim – festynie rodzinnym MOSiR, Koncercie dla Mieszkańców w Operze Leśnej, Festynie Organizacji Pozarządowych i Wielkim Sąsiedzkim Grillowaniu, Wielkim Ekopikniku na Sopockim Rynku.

Ponadto promocja rodzicielstwa zastępczego odbywała się poprzez cykliczne zamieszczanie ogłoszenia o poszukiwaniu kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe na portalu społecznościowym Facebook, stronie internetowej <https://mopssopot.pl/> oraz w czasopiśmie *Przepis na Sopot*. Promocja rodzicielstwa zastępczego odbywała się również poprzez dystrybucję różnorodnych materiałów promocyjnych oraz uaktualnionych informatorów rozpowszechnianych wśród mieszkańców Sopotu. Na portalach internetowych umieszczono ogłoszenie o poszukiwaniu kandydatów na rodziny zastępcze wraz z informatorem zawierającym podstawowe treści na temat procedury kwalifikacyjnej kandydatów oraz pomocy udzielanej rodzinom zastępczym. Dodatkowo, jak co roku, zorganizowano uroczyste obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego dla rodzin zastępczych oraz dzieci, a także dla osób zainteresowanych rodzicielstwem zastępczym.

5.4.2. Instytucjonalna piecza zastępcza

W Sopocie placówką sprawującą instytucjonalną pieczę zastępczą jest Dom Dziecka „Na Wzgórzu”. Skierowanie do placówki na pobyt całodobowy może nastąpić po wyczerpaniu możliwości pomocy w rodzinie naturalnej lub umieszczenia w rodzinie zastępczej. Jest to placówka typu socjalizacyjnego z miejscami interwencyjnymi, która zapewnia całodobową opiekę oraz wychowanie, a także kontakt w bezpiecznych warunkach z rodzicami i innymi bliskimi osobami, chyba że sąd postanowił inaczej.

Dom Dziecka „Na Wzgórzu”

W 2024 r. placówka posiadała 14 miejsc, z tego 12 miejsc socjalizacyjnych oraz 2 miejsca interwencyjne.

Na koniec 2024 r. w Domu Dziecka „Na Wzgórzu” przebywało 15 dzieci, z tego 12 z Sopotu. Przez cały rok w placówce przebywało łącznie 20 dzieci. Placówkę opuściło 3 wychowanków.

Sfery psychologiczno-terapeutyczna

Dzieci wymagające długoterminowego wsparcia w związku z różnymi traumami z domów rodzinnych objęte są pomocą specjalistów, w tym również mają zapewnioną długoterminową terapię.

Sfera rodzinna

Regularnie odbywają się Stałe Zespoły ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka, w ramach których wykonywana jest regularna praca z rodziną naturalną, współpraca z kandydatami na rodzinę zastępczą i adopcyjną, współpraca z instytucjami wspierającymi rodziny. Psycholog i pedagog oferują poradnictwo dla rodzin naturalnych, kandydatów na rodziny zastępcze i adopcyjne. Wychowawca na bieżąco prowadzi Karty Pobytu i Plan Pomocy Dziecku. Kadra Domu stara się wspierać rodziców w wypełnianiu roli rodzicielskich.

Sfera społeczno-kulturalna

W Domu Dziecka realizowane są różnorodne projekty społeczno-kulturalne. W 2024 r. były to m.in. zajęcia ogólnokulturalne, kulinarne, usamodzielniające. Zrealizowano 7 projektów inicjowanych przez kadrę placówki, wychowankowie brali również udział w wydarzeniach szkolnych. Wychowankowie objęci byli również wsparciem psychoterapeuty/psychotraumatologa poza terenem placówki, a także psychologa i pedagoga w placówce.

Sfera socjalno-zdrowotna

W ramach działań placówki prowadzona była profilaktyka zdrowia oraz prewencja w celu przywrócenia zdrowia wychowanków lub ograniczenia postępów choroby. Wychowankowie byli pod opieką lekarza pierwszego kontaktu, jak również pod opieką specjalistów, takich jak kardiolog, stomatolog, okulista, neurolog, endokrynolog, psychiatra i wielu innych. Z wychowankami prowadzono trening higieny.

Sfera edukacyjna

Wychowawcy byli w stałym kontakcie z nauczycielami podopiecznych oraz monitorowali postępy w nauce, a także wspierali wychowanków w realizacji obowiązku szkolnego. Wychowawcy pozostawali w stałym kontakcie z nauczycielami, pedagogami i psychologami szkolnymi. Wszyscy wychowankowie mieli dostęp do sprzętu audiowizualnego z dostępem do Internetu. Wychowawcy prowadzili systematyczne zajęcia dydaktyczne, mobilizowali wychowanków do poszerzania wiedzy. Wychowankom zapewniano dostęp do korepetycji.

Sfera usamodzielnienia

Na koniec okresu sprawozdawczego w placówce przebywał 1 wychowanek, który miał ukończone 18 lat. Kadra podejmowała działania, mające na celu wprowadzenie wychowanków w dorosłość. Najstarsi wychowankowie podejmują pracę, uczestniczą w kursach kwalifikujących i doskonalących, np. operator wózka widłowego, prawo jazdy, barista itd.

Tabela nr 22. Migracja dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2024 r.

Lp.	Przybycie do placówki		Odejście z placówki	
	Wyszczególnienie	Liczba dzieci	Wyszczególnienie	Liczba dzieci
1.	<i>Ogółem, w tym:</i>	6	<i>Ogółem, w tym:</i>	3
2.	z domu rodzinnego	6	do domu rodzinnego	1
3.	z rodziny zastępczej	0	do rodziny zastępczej	0
4.	z rodziny adopcyjnej	0	do innej placówki tego samego typu	0
5.	inne	0	usamodzielnienie	0
			inne	2

5.5. Pomoc dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej

Proces usamodzielnienia rozpoczyna się na rok przed osiągnięciem pełnoletności przez osobę usamodzielnianą i w zależności od sytuacji życiowej wychowanka, może trwać najpóźniej do momentu osiągnięcia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia.

Osobie opuszczającej pieczę zastępczą po osiągnięciu pełnoletności przysługuje pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie, w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia. Pomoc dla osób usamodzielnianych po opuszczeniu rodziny zastępczej lub placówki opiekuńczo-wychowawczej jest zadaniem własnym powiatu. W 2024 r. proces usamodzielnienia prowadzony był z 36 wychowankami.

Rodzaje pomocy

Usamodzielniający się wychowankowie pieczy zastępczej mają możliwość skorzystania z wielu form wsparcia. Z pomocy na kontynuowanie nauki skorzystało 13 osób, na usamodzielnienie (np. polepszenie warunków mieszkaniowych, podniesienie kwalifikacji zawodowych) – 4 osoby, na zagospodarowanie (np. remont i wyposażenie mieszkania, zakup niezbędnego sprzętu domowego czy sprzętu rehabilitacyjnego) – 2 osoby. 1 wychowanek otrzymał wsparcie w uzyskaniu zatrudnienia oraz 1 osoba na uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych. Z usamodzielniającymi się wychowankami prowadzono pracę socjalną (36 osób). Pozyskano mieszkanie dla 1 wychowanka.

Indywidualny Program Usamodzielnienia

Właściwy przebieg procesu usamodzielnienia zapewniany był poprzez realizowanie Indywidualnego Programu Usamodzielnienia. Usamodzielniający się wychowankowie pieczy zastępczej mogli liczyć na pomoc MOPS na różnych polach. Z wychowankami pieczy zastępczej prowadzona była praca socjalna oraz poradnictwo

specjalistyczne w kierunku usamodzielnienia, integracji ze środowiskiem, rozwijania relacji z innymi, przygotowania do podejmowania ról społecznych, pomocy w załatwieniu spraw formalno-prawnych. Udzielano doradztwa w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych, wyborze zawodu, kursów doskonalących, podjęcia pracy, pomocy w pozyskaniu mieszkania. W 2024 roku wsparciem i pomocą objętych było 36 wychowanków na różnym etapie usamodzielnienia. Realizowano 36 Indywidualnych Programów Usamodzielnienia. 36 osób objęto wsparciem pedagogicznym, 4 osoby – wsparciem psychologicznym, 1 osobę – wsparciem prawnym.

Mieszkanie treningowe

W sopockim systemie pieczy zastępczej funkcjonuje również mieszkanie treningowe z sześcioma miejscami dla osób opuszczających pieczę zastępczą. Z tej formy pomocy skorzystało w roku sprawozdawczym 7 osób. Do mieszkania treningowego skierowano w 2024 r. 3 osoby, a 4 osoby opuściły to mieszkanie. Pobyt w mieszkaniu treningowym stwarza możliwości samodzielnego rozwiązywania trudności życiowych, emocjonalnych, rodzinnych przy wsparciu specjalistów, opiekuna usamodzielnienia, pracownika socjalnego. Przygotowuje do pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia samodzielnego życia.

Mentoring

W 2024 r. prowadzono mentoring dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej. Na zlecenie MOPS zadanie to realizowało Stowarzyszenie Wsparcia i Interwencji „Support”. Mentor – pedagog – wspierał wychowanków w osiągnięciu samodzielności życiowej.

Wsparciem mentora zostało objętych 5 wychowanków. Mentor udzielił 121 godzin wsparcia, średnio 24 h na jednego wychowanka. Odbłyło się 36 wyjść motywacyjnych z usamodzielniającymi się wychowankami.

Dzięki działaniom pracowników MOPS 4 wychowanków usamodzielniało się.

Tabela nr 23 . Wsparcie usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej w 2024 r.

	2021	2022	2023	2024
Pomoc na kontynuowanie nauki - pieniężna	16	14	13	13
<i>w tym: wychowankowie rodzinnej pieczy zastępczej</i>	6	6	5	6
<i>w tym: wychowankowie instytucjonalnej pieczy zastępczej</i>	10	8	8	7
Pomoc na usamodzielnienie - pieniężna	3	2	4	4
<i>w tym: wychowankowie rodzinnej pieczy zastępczej</i>	3	1	0	0
<i>w tym: wychowankowie instytucjonalnej pieczy zastępczej</i>	-	1	4	4
Pomoc na zagospodarowanie	3	5	1	2
<i>w tym: wychowankowie rodzinnej pieczy zastępczej</i>	3	2	0	0
<i>w tym: wychowankowie instytucjonalnej pieczy zastępczej</i>	-	3	1	2
Praca socjalna	21	36	21	36
Liczba wychowanków, przebywających w mieszkaniu treningowym	5	6	6	7

6. Wsparcie osób i rodzin w kryzysie

6.1. Punkt Interwencji Kryzysowej

Punkt Interwencji Kryzysowej MOPS w Sopocie to jednostka, prowadząca zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Punkt Interwencji Kryzysowej (PIK) świadczy profesjonalną pomoc w różnych sytuacjach kryzysowych mieszkank i mieszkańców Sopotu, a w przypadkach wymagających wsparcia również turystom czy gościom spoza miasta. Punkt zapewnia krótkoterminowe i długoterminowe wsparcie terapeutyczne dla osób dorosłych w celu zatrzymania kryzysu i zminimalizowania szkód z tym związanych. Pomoc świadczona jest bezpłatnie bez względu na posiadany dochód, codziennie w dni robocze w godzinach od 7:30 do 20:00 (w sytuacjach nagłych, kryzysowych, również całodobowo). Osoby korzystające z pomocy Punktu to głównie osoby przechodzące kryzys w związkach, doznające przemocy, stosujące przemoc, w żalobie, po doświadczeniu traumy, zagrożone samobójstwem, zmagające się z różnego rodzaju lękami, oraz inne osoby potrzebujące wsparcia.

Realizowane działania:

- a) Konsultacje psychologiczno-pedagogiczne na miejscu i w środowisku zamieszkania osób potrzebujących wsparcia.
- b) Prowadzenie sesji terapeutycznych, mających na celu wprowadzenie trwałych zmian w życiu osoby potrzebującej pomocy i w sposobie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami.
- c) Działania interwencyjne, których celem było zatrzymanie sytuacji kryzysowych - wejścia w środowisko, kontakt z instytucjami, praca w zespołach interdyscyplinarnych, tworzenie indywidualnych planów pomocy.
- d) Pomoc osobom doznającym przemocy domowej – wszczynanie procedury Niebieskiej Karty
- e) W uzasadnionych sytuacjach – kierowanie do Interwencyjnego Miejsca Noclegowego.
- f) Prowadzenie terapii indywidualnej dla osób stosujących przemoc.
- g) Poradnictwo prawne z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego i ochrony praw lokatorów; poradnictwo było także prowadzone w razie potrzeby w środowisku klienta.
- h) Prowadzenie grup psychoedukacyjnych pod nazwą „Poczuj swoją moc” (dwie edycje wiosna/jesień) dla osób doświadczających przemocy oraz programów korekcyjno-edukacyjnych pod nazwą „Emocje pod kontrolą” dla osób stosujących przemoc-nabór prowadzony w sposób ciągły. W ramach programu korekcyjno-edukacyjnego uczestnicy mogą nabyć wiedzę na temat czym jest przemoc domowa, zweryfikować własne przekonania na temat stereotypów dot. stosowania przemocy, o niekontrolowanych przez siebie emocjach oraz dokonać korekty swoich zachowań. Wszystko po to, aby zatrzymać przemoc w

najbliższym środowisku rodzinnym, co w konsekwencji ma na celu poprawić komfort życia wszystkich członków najbliższej rodziny.

- i) Prowadzenie warsztatów rozwojowych pod nazwą „ABC komunikacji”
- j) Prowadzenie warsztatów dla kobiet: "Zatrzymaj się i poczuje wewnętrzną równowagę": dwie edycje. W ramach których kobiety (łącznie 11 osób) mają możliwość zapoznać się z treningiem uważności, technikami relaksacyjnymi, elementami yogi, tak, aby nabyć umiejętność zmniejszania poziomu stresu i poprawy własnego samopoczucia.
- k) Prowadzenie działalności informacyjnej, profilaktycznej i szkoleniowej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, kryzysom psychicznym, sposobów radzenia sobie ze stresem.

Tabela nr 24. Wsparcie i usługi świadczone przez Punkt Interwencji Kryzysowej MOPS w Sopocie

	2021	2022	2023	2024
Liczba osób ogółem	375	400	370	385
Liczba zrealizowanych spotkań z klientami	2015	2603	3018	3229
Korzystający z konsultacji – różnego typu	293	258	249	67
<i>w tym: z powodu przemocy</i>	118	33	43	25
Korzystający z konsultacji prawnej	96	38	92	100
<i>w tym: z powodu przemocy</i>	21	25	15	12
Korzystający z terapii/konsultacji psychologicznych	82	142	86	65
<i>w tym: z powodu przemocy</i>	45	14	16	25
Liczba konsultacji w środowisku klienta (interwencji)	2	16	10	10
Grupy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc	5	9	9	12
Grupy psychoedukacyjne dla osób doświadczających przemocy/ grupy rozwojowe	-	12	26	10
Liczba osób przebywających w Interwencyjnym Miejscu Noclegowym	5	3	4	5
<i>w tym osoby dorosłe</i>	2	1	3	3
<i>w tym dzieci</i>	3	2	1	2
	Wydatkowana kwota			
Punkt Interwencji Kryzysowej	621 178	687 294	751 612	913 434

6.2. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie zapewnia obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowej, kuratorów sądowych i prokuratury. Zespół prowadził działania nakierowane na przeciwdziałanie przemocy domowej w ramach Procedury Niebieskiej Karty oraz realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024. Zadaniem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2024 jest wprowadzenie w życie i realizacja działań w zakresie zapewnienia ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, prowadzenie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową, podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz

promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom uwięzonym w przemoc domową – doświadczającym przemocy, jak i stosującym przemoc. Realizowane działania:

- 1) Działania profilaktyczne:
 - a) Opracowanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych dla osób doświadczających przemocy, stosujących przemoc oraz świadków przemocy domowej;
 - b) Opracowanie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą;
 - c) Prowadzenie poradnictwa indywidualnego dla rodziców, wychowawców w celu wzmacniania umiejętności wychowawczych, podwyższania kompetencji rodziców;
 - d) Realizacja programów profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży mających na celu rozwijanie umiejętności życiowych.
- 2) Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie:
 - a) Posiedzenia ZI, powoływanie grup pdiagnostyczno-pomocowych,
 - b) Wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami samorządowymi i organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową,
 - c) Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą domową w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową,
 - d) Poradnictwo medyczne, prawne, psychologiczne, socjalne, zawodowe i rodzinne osobom dotkniętym przemocą domową,
 - e) Zapewnienie bezpieczeństwa Krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29.07.2005 o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- 3) Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową, w tym:
 - a) stosowanie procedury Niebieskiej Karty przez uprawnione podmioty,
 - b) występowanie do Prokuratury lub Policji z zawiadomieniem o popełnieniu przestępstwa,
 - c) występowanie do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny,
 - d) zapewnienie miejsca dla osób stosujących przemoc domową,
- 4) Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Tabela nr 25. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.

	2021	2022	2023	2024
Liczba założonych NK	83	78	72	72
Liczba rodzin, w których założono NK	76	73	69	63
Liczba rodzin objętych działaniami w ramach procedury NK	121	131	98	99
Liczba rodzin, w których zakończono procedurę NK	96	80	72	59
Liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych	83	114	106	77
Liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych	418	418	378	335

Tabela nr 26. Działania i usługi realizowane przez Zespół Interdyscyplinarny na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz na rzecz osób dotkniętych przemocą domową.

	2021	2022	2023	2024
Poradnictwo psychologiczne	101	103	66	57 DzPS 316 PIK na rzecz d.o.d.p 204 PIK na rzecz przeciw. przemocy
Poradnictwo prawne	96	25	15	145
Poradnictwo socjalne	121	19	115	116
Poradnictwo zawodowe i rodzinne	6	24	15	13

7. Wsparcie cudzoziemców

W 2024 r. kontynuowano realizację wsparcia dla cudzoziemców, w szczególności dla obywateli Ukrainy, którzy ze względu na toczącą się w tym kraju wojnę przebywali na terenie Sopotu. Swoją działalność kontynuowało Centrum Wsparcia Ukrainy, będące miejscem informacji, integracji i wsparcia dla osób z Ukrainy.

Zapewniano pomoc obywatelom Ukrainy, którzy z powodu wojny na terenie tego kraju, przybyli do Sopotu.

Przyznano pomoc w formie:

- a) zasiłku stałego: 61 osób
- b) zasiłku celowego: 42 osoby
- c) zasiłku okresowego: 3 osoby
- d) posiłku: 129 osób
- e) schronienia (pobyt w DS, innych miejscach): 138 osób
- f) świadczenia 300 zł: 40 osób
- g) świadczeń rodzinnych: 178 osób
- h) skierowanie do Centrum Integracji Społecznej: 13 osób, 9 osób ukończyło CIS, 7 osób podjęło pracę.

Oprócz powyższego prowadzono standardowe zadania dotyczące wsparcia cudzoziemców, którzy uzyskali status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub przybywają na terytorium RP na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy. Pomocą finansową (na utrzymanie) objęto 8 rodzin/19 osób w tych rodzinach.

W kwietniu 2023 r. Rada Miasta Sopotu przyjęła Sopocki Program Mieszkań Wspólnych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i bezdomnością, w szczególności Obywateli Ukrainy przybyłych na teren Miasta Sopotu w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, na lata 2023 – 2027. Do zadań MOPS w ramach programu należy w szczególności:

- a) wyposażenie lokali przeznaczonych do najmu lub użyczenia;

- b) dokonanie kwalifikacji rodzin na podstawie przeprowadzonej diagnozy w miejscach zbiorowego zakwaterowania;
- c) sporządzenie kontraktu socjalnego;
- d) zawarcie umowy z uczestnikiem Programu;
- e) uregulowanie kwestii opłat czynszowych i eksploatacyjnych lokalu w kontrakcie socjalnym zawartym z uczestnikiem Programu;
- f) monitorowanie uczestnika Programu z wywiązywania się z zobowiązań finansowych związanych z utrzymaniem lokalu;
- g) podejmowanie działań w przypadku zadłużenia czynszowego.

Według stanu na 31.12.2024 r. Miasto dysponowało 6 mieszkaniami wspólnymi, w których przebywało 46 osób.

8. Informacje ogólne

8.1. Kadra MOPS

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie zatrudniał 104 pracowników, w tym:

- 1) kadra kierownicza 3 osoby,
- 2) pracownicy socjalni 24 osoby:
 - a) starszy specjalista pracy socjalnej - koordynator - 4 osoby,
 - b) starszy specjalista pracy socjalnej – 2 osoby,
 - c) specjalista pracy socjalnej – 4 osoby,
 - d) starszy pracownik socjalny - 6 osób,
 - e) pracownik socjalny - 5 osób,
- 3) pozostali pracownicy 77 osób.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, „ośrodek pomocy społecznej (...) zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących”. Oba te założenia zostały spełnione. MOPS w Sopocie realizuje zarówno zadania gminy, jak i powiatu, dlatego też w skład kadry wchodzi również pracownicy Działu Pieczy Zastępczej (m.in. koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej), Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego, a także Punktu Interwencji Kryzysowej.

Pracownikom socjalnym, zgodnie z art. 121a ust 2. ustawy o pomocy społecznej, została zapewniona możliwość uczestnictwa superwizji. Superwizja odbywała się raz w miesiącu przez 2 godziny zegarowe.

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych

MOPS w Sopocie umożliwia zatrudnionej kadrze stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych podczas szkoleń i kursów. Pracownicy mają możliwość wyboru i dostosowania szkoleń do swoich potrzeb i rozwoju zawodowego, dzięki czemu stale polepszają jakość pracy i świadczonych usług. W 2024 r. pracownicy MOPS łącznie zgłosili się do 32 szkoleń. Tematyka tych szkoleń to m.in. zamówienia publiczne, usługi opiekuńcze, kodeks postępowania administracyjnego, wypalenie zawodowe i radzenie sobie ze stresem, zagadnienia finansowo-księgowe, trener TUS, dialog motywujący czy przeciwdziałanie przemocy domowej. Pracownicy socjalni, zgodnie z art. 121a ustawy o pomocy społecznej mieli zapewniony dostęp do regularnej superwizji, służącej utrzymaniu wysokiego poziomu świadczonych usług, zachowaniu i wzmacnianiu kompetencji zawodowych, udzielaniu wsparcia, poszukiwaniu źródeł trudności w pracy i możliwości ich pokonywania. Z superwizji korzystali również pracownicy Działu Pieczy Zastępczej oraz Punktu Interwencji Kryzysowej.

Krajowy Fundusz Szkoleniowy

W 2024 r. MOPS pozyskał środki z Krajowego Funduszu Szkoleniowego na realizację kursów dla pracowników Ośrodka. Kursy miały na celu doskonalenie zawodowe kadry, podnoszenie kompetencji zawodowych, profesjonalizację poszczególnych stanowisk. W kursach wzięło udział 11 osób. Kursy obejmowały szeroką tematykę, od zagadnień prawnych i administracyjnych, przez wypalenie zawodowe, pracę z klientem, aż po bezpieczeństwo pracownika i superwizję. Każdy z pracowników odbył 160 godzin szkoleń. Łączny koszt kursów to 44 100 zł, z czego dofinansowanie z KFS – 35 280 zł, a wkład własny MOPS – 8 820 zł.

8.2. Budżet MOPS

W ramach budżetu MOPS w 2024 roku wydatkowano 48 854 770 zł. Były to środki zarówno z budżetu Gminy Miasta Sopotu, budżetu Państwa, jak i środki przeznaczone na realizację program, finansowanych ze środków zewnętrznych. Poniższa tabela przedstawia wybrane pozycje budżetowe.

Tabela nr 27. Wybrane pozycje w ramach budżetu MOPS .

	2024
Domy pomocy społecznej	2 687 070
Ośrodki Wsparcia	2 346 749
Mieszkania treningowe i wspomagane	1 015 275
Zasiłki celowe, okresowe, schronienie, sprawienie pogrzebu (w tym dla obywateli Ukrainy)	1 811 611
Zasiłki stałe	2 081 431
Punkt Interwencji Kryzysowej	913 434

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	5 628 657
Pomoc w zakresie dożywiania	1 447 025
Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych – środki PFRON	526 446
Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych – środki własne	104 141
Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	12 384 329
Wspieranie rodziny – placówki wsparcia dziennego, asystent rodziny	620 507
Rodziny zastępcze	2 330 987
Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych – dodatek wychowawczy, świadczenia na usamodzielnienie	168 646
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	377 566

8.3. Wydane decyzje

W 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie wydał łącznie 8 715 decyzji, w tym 178 decyzji odmownych. Były to decyzje w ramach spraw prowadzonych przez Dział Pomocy Instytucjonalnej i Rehabilitacji Społecznej, Dział Pieczy Zastępczej, Dział Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego oraz Dział Pracy Socjalnej – Zespół Świadczeń. Od wydanych decyzji złożono 22 odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

Tabela nr 28. Decyzje wydane przez MOPS w 2024 r.

	WYDANE DECYZJE	2021	2022	2023	2024
1.	Liczba wydanych decyzji administracyjnych okresie sprawozdawczym w tym:	4 746	6 949	6 198	8 715
	liczba decyzji odmownych w tym:	60	155	56	178
	<i>liczba decyzji odmownych z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego</i>	58	84	31	144
	<i>liczba decyzji odmownych z powodu braku środków</i>	0	0	0	0
2.	Liczba odwołań od decyzji MOPS ogółem złożonych w okresie sprawozdawczym	9	24	23	22
3.	Liczba decyzji wydanych w okresie sprawozdawczym przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze dotyczących odwołań z okresu sprawozdawczego, w tym:	9	12	12	11
	<i>pozostawiające decyzję MOPS w mocy</i>	7	2	9	8
	<i>zmieniające decyzję MOPS</i>	1	0	0	1
	<i>uchylające decyzję MOPS i przekazujące sprawę do ponownego rozpatrzenia</i>	1	10	3	2
4.	Liczba decyzji wydanych w okresie sprawozdawczym przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze dotyczących odwołań z lat wcześniejszych, w tym:	1	2	1	11
	<i>pozostawiające decyzję MOPS w mocy</i>	1	0	0	4
	<i>zmieniające decyzję MOPS</i>	0	0	1	1
	<i>uchylające decyzję MOPS i przekazujące sprawę do ponownego rozpatrzenia</i>	0	2	0	5

5.	Liczba odwołań z okresu sprawozdawczego oczekujących na rozpatrzenie na ostatni dzień okresu sprawozdawczego w trybie odwoławczym (SKO, WSA, NSA)	0	12	7	11
6.	Liczba odwołań z lat wcześniejszych oczekujących na rozpatrzenie na ostatni dzień okresu sprawozdawczego w trybie odwoławczym (SKO, WSA, NSA)	0	1	2	1

9. Podsumowanie

W 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie realizował na bieżąco zadania, wynikające zarówno z ustawy o pomocy społecznej, jak i innych ustaw. Były to zadania własne gminy i powiatu, jak i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, prowadzone w celu ograniczenia wykluczenia społecznego i wspierania osób niesamodzielnych, a także projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej czy programy rządowe.

W porównaniu z rokiem ubiegłym odnotowano spadek liczby osób korzystających zarówno ze świadczeń pieniężnych, jak i niepieniężnych. Analizując poszczególne formy świadczeń, największy spadek można zauważyć w zapotrzebowaniu na posiłek w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.

W 2024 r. główne powody korzystania z pomocy społecznej pozostały niezmiennie, choć w pierwszych 5 najczęściej występujących powodach pojawiło się bezrobocie. Na stałym poziomie utrzymuje się liczba jednoosobowych gospodarstw domowych, korzystających z pomocy społecznej, natomiast o 14% spadła liczba rodzin z dziećmi korzystających ze wsparcia MOPS. Zanotowano nieznaczny spadek liczby korzystających z pomocy społecznej ogółem.

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych utrzymała się na stabilnym poziomie. Wahania liczby osób nie przekraczają 10% na przestrzeni ostatnich lat. W związku z niezmiennie dużym zapotrzebowaniem na usługi opiekuńcze, aby utrzymać ich wysoką jakość, MOPS w Sopocie rokrocznie stara się zwiększyć pulę środków, przeznaczanych na ten cel.

Liczba osób biorących udział w zajęciach w ośrodkach wsparcia utrzymuje się rokrocznie na stałym poziomie. Ośrodki wsparcia dysponują szeroką gamą oferowanych zajęć, dzięki czemu uczestnicy mogą rozwijać swoje zainteresowania i rozwijać talenty.

Rokrocznie MOPS stara się zwiększyć środki przeznaczane na rozwój usług społecznych na rzecz osób z niepełnosprawnościami i seniorów, zarówno ze środków własnych, jak i pozyskując większą pulę środków z programów zewnętrznych. Sopocki MOPS co roku przystępuje do programów „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” czy „Opieka Wytchnieniowa”, zapewniając mieszkańcom Sopotu wsparcie w postaci asystentury i możliwość pomocy w opiece nad osobą zależną.

Stale zapewniano wsparcie osobom, doświadczającym bezdomności. Były to działania zarówno profilaktyczne, osłonowe, jak i aktywizujące i usamodzielniające. Osoby w kryzysie bezdomności kierowano do placówek, takich jak schroniska, noclegownie czy ogrzewalnie. Pracownicy socjalni prowadzili bieżący monitoring

miejsc niemieszkalnych, by stale mieć pod kontrolą sytuację osób tam przebywających i w razie potrzeby udzielić niezbędnej pomocy. Oferowano również wsparcie aktywizacyjne w postaci mieszkań treningowych, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, pomocy finansowej i rzeczowej, dzięki której osoby te miały szansę przestać korzystać z pomocy społecznej i przejść drogę do pełnej reintegracji społeczno-zawodowej.

Rokrocznie, dzięki intensywnej i wielowymiarowej pracy asystentów rodziny z objętymi wsparciem rodzinami, udaje się wypracować umiejętności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, dzięki czemu dzieci mogą pozostać w swoim środowisku rodzinnym. Praca asystentów rodziny pomaga również w całkowitym usamodzielnieniu rodzin – co roku udaje się usamodzielnąć część rodzin, współpracujących z asystentami rodziny. W 2024 r. udało się usamodzielnąć 4 rodziny. Oprócz tego praca asystentów przynosi rokrocznie rezultaty w postaci wdrożenia odpowiednich nawyków wśród rodzin. Dzięki pracy asystentów i pracowników socjalnych 48 dzieci pozostało w środowisku rodzinnym.

Niezmiennie na wysokim poziomie – ok. 80% - utrzymywała się liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w stosunku do wszystkich dzieci umieszczonych w pieczy. Na rzecz dzieci i rodzin zastępczych świadczone wsparcie w postaci konsultacji – udzielono ich aż 1250. Udało się pozyskać nowych kandydatów na rodziny zastępcze. Usamodzielniający się wychowankowie mogli liczyć na stałe wsparcie w procesie usamodzielnienia, zarówno w postaci finansowej, jak i niefinansowej. Oferowano również pomoc w postaci mentoringu.

Swoją działalność kontynuował Punkt Interwencji Kryzysowej, zapewniając krótkoterminowe i długoterminowe wsparcie terapeutyczne dla osób dorosłych w celu zatrzymania kryzysu i zminimalizowania szkód z nim związanych. W 2024 r. PIK przeprowadził największą na przestrzeni ostatnich lat liczbę konsultacji.

10. Najważniejsze rezultaty

1. Realizowano ścisłą współpracę z organizacjami pozarządowymi, zarówno w formie finansowej, jak i niefinansowej. Zlecano NGO'som realizację zadań publicznych, dzięki czemu możliwe było dotarcie z ofertą wsparcia do szerokiej grupy odbiorców na terenie Miasta (ok. 1 800 osób).
2. Kontynuowano i rozwijano realizację programów takich jak „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” czy „Opieka Wytchnieniowa”, zapewniając mieszkańcom Sopotu wsparcie w postaci asystentury i możliwość pomocy w opiece nad osobą zależną.
2. Dzięki prowadzonym działaniom na rzecz osób w kryzysie bezdomności (praca socjalna, mieszkanie chronione, kierowanie do Centrum Integracji Społecznej), w 2024 roku 67 osób podjęło działania podnoszące kompetencje społeczne i zawodowe. W wyniku pełnej reintegracji społeczno-zawodowej z pomocy społecznej przestały korzystać 4 osoby doświadczające bezdomności.
3. Dzięki pracy asystentów i pracowników socjalnych 48 dzieci pozostało w środowisku rodzinnym. Udało się usamodzielnąć 4 rodziny.

4. Dzięki intensywnej pracy troje dzieci powróciło z rodzinnej pieczy zastępczej pod opiekę rodziców biologicznych, a jedno dziecko zostało przysposobione przez rodzinę adopcyjną.
5. Pracownicy Działu Pieczy Zastępczej trafnie rozpoznawali potrzeby dzieci, co zaowocowało pozyskaniem dodatkowych środków finansowych na specjalistyczne diagnozy i terapie psychologiczne.
6. Doposażono pracownię psychologiczną Działu Pieczy Zastępczej w testy psychologiczne i gry wspierające rozwój społeczno-emocjonalny, które są istotnym narzędziem do pracy z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej i rodzinami zastępczymi.
7. Pracownicy Działu Pieczy Zastępczej w ciągu 2024 r. uczestniczyli w wielu akcjach promocyjnych na terenie Sopotu, szerząc ideę rodzicielstwa zastępczego. W rezultacie pozyskano i wyszkolono kandydatów na trzy rodziny zastępcze – jedną niezawodową i dwie rodziny zastępcze zawodowe (w tym jedną mającą pełnić funkcję pogotowia rodzinnego). Podpisano umowę z jedną rodziną zastępczą zawodową. Z zasobów Gminy Miasta Sopotu pozyskano lokal na cele prowadzenia pogotowia rodzinnego.
8. Zorganizowano wiele akcji świątecznych na rzecz osób potrzebujących: seniorów, rodzin z dziećmi, dzieci przebywających w pieczy zastępczej, m.in. „Świąteczny uśmiech dla sopockiego seniora”, „Paczka świątecznych marzeń”, paczki mikołajkowe. MOPS angażował się także w Śniadanie Wielkanocne, Wigilię Bożego Narodzenia, akcję „Szlachetna Paczka”, Opłatek Maltański i inne.
9. W Punkcie Interwencji Kryzysowej zorganizowano kolejne edycje grup psychoedukacyjnych dla kobiet, warsztatów rozwojowych („ABC komunikacji”) i profilaktycznych („Zatrzymaj się i poczuj wewnętrzną równowagę”). PIK udzielił również największą na przestrzeni ostatnich 4 lat liczbę konsultacji.

11. Potrzeby i rekomendacje

- 1) W zakresie wsparcia rodziny i pieczy zastępczej:
 - a) Stałe pozyskiwanie nowych kandydatów na rodziny zastępcze, zwłaszcza zawodowych, specjalistycznych.
 - b) Stałe zwiększanie dostępu do specjalistycznej pomocy (psycholog, terapeuta, pedagog) dla rodzin zastępczych i dzieci.
 - c) Rozwój programów profilaktycznych i edukacyjnych dla rodzin.
 - d) Kontynuacja korzystania z superwizji.
 - e) Potrzeba dalszej możliwości doszkalania się i podnoszenia kwalifikacji.
 - f) Waloryzacja świadczeń finansowych i rozszerzenia pomocy materialnej.
 - g) Konieczność stałego podnoszenia nakładów finansowych i niefinansowych na rzecz rozwoju pieczy zastępczej i wsparcia rodzin.
 - h) Organizacja kampanii promujących rodzicielstwo zastępcze.
 - i) Stałe wzmacnianie i poszerzanie współpracy międzyinstytucjonalnej.

2) W zakresie wsparcia seniorów

- a) stały monitoring sytuacji seniorów,
- b) tworzenie nowych rozwiązań środowiskowych i utrzymywanie seniorów w środowisku lokalnym przy wsparciu różnych specjalistycznych form wsparcia;
- c) aktywizacja społeczna seniorów poprzez różne formy zajęć i wydarzeń dedykowanych seniorom,
- d) organizacja środowiskowych form wsparcia na rzecz seniorów,
- e) promocja i rozwijanie współpracy międzypokoleniowej poprzez organizowanie akcji okazjonalnych oraz warsztatów w szkołach, w celu uwrażliwienia młodszych ludzi na potrzeby osób starszych (sąsiadów, dziadków, seniorów w najbliższym otoczeniu), dzielenia się doświadczeniem życiowym przez seniorów,
- f) udział w programach oraz projektach dedykowanych dla seniorów.

3) W zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami:

- a) stałe zwiększanie jakości i zakresu usług opiekuńczych poprzez wprowadzanie rozwiązań innowacyjnych z zakresu e-usług wspierających i monitorujących pracę opiekunów;
- b) rozwój wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami i niesamodzielnych poprzez zaspokajanie potrzeb w zakresie szerokiego wachlarza usług opiekuńczych dostosowanych do potrzeb klientów;
- c) wspieranie opiekunów osób z niepełnosprawnościami i niesamodzielnych poprzez rozwój oferty opieki wytchnieniowej dziennej i całodobowej oraz zapewnianie wsparcia psychologicznego i poradnictwa specjalistycznego, realizację projektów na rzecz opiekunów;
- d) rozszerzenie oferty wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami poprzez wprowadzenie i realizację zadania „Asystent Osoby z Niepełnosprawnością”, rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami w zakresie świadczonych usług;
- e) udział w programach oraz projektach dedykowanych dla osób z niepełnosprawnościami;
- f) likwidacja różnorodnych barier w otoczeniu, m.in. dla osób niewidomych, niedowidzących bariery fizyczne w przestrzeni publicznej, bariery w dostępie do informacji publicznej i bariery komunikacyjne pomiędzy przedstawicielami osób niewidomych a urzędem.

4) W zakresie wsparcia osób bezdomnych w kryzysie bezdomności i zagrożonych bezdomnością, wykluczeniem społecznym

- a) poradnictwo specjalistyczne dla osób wychodzących z kryzysu bezdomności;
- b) wsparcie w pozyskiwaniu zatrudnienia i mieszkania;
- c) monitoring miejsc niemieszkalnych przez wspólne patrole pracowników MOPS, streetworkerów oraz funkcjonariuszy służb miejskich;
- d) prowadzenie zajęć w szkołach podstawowych i wyższych o tematyce wykluczenia społecznego oraz kryzysu bezdomności;

- e) kontynuacja akcji informacyjnej „Pomagaj mądrze! Nie dawaj pieniędzy osobie żebrzącej”;
- f) rozwój systemu mieszkalnictwa treningowego oraz pozyskiwanie lokali na mieszkania „docelowe” dla osób wychodzących z kryzysu bezdomności.

5) W zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej:

- a) kontynuacja współpracy w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej z Centrum Integracji Społecznej;
- b) informowanie mieszkańców o możliwości korzystania z oferty reintegracji zawodowej i społecznej, w tym prac społecznie użytecznych;
- c) kontynuacja współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie propagowania i kierowania oferty tych podmiotów do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym;
- d) rozwój wolontariatu na rzecz osób samotnych.

6) W zakresie interwencji kryzysowej:

- a) prowadzenie warsztatów profilaktycznych z zakresu profilaktyki wystąpienia kryzysów psychicznych, wzmocnienia potencjału kobiet: samoświadomości, radzenia sobie ze stresem, dbania o swój dobrostan, asertywności, stawiania granic, zachowania wewnętrznej równowagi.
- b) kontynuacja warsztatów psychoedukacyjnych dla kobiet doświadczających przemocy.
- c) kontynuacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc, utworzenie programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny, w celu dalszej pracy nad zmianą zachowań i zatrzymania przemocy.
- d) utworzenie warsztatów/ grupy psychoedukacyjnej dla rodziców w kryzysie, mających nabyć/wzmocnić kompetencje opiekuńczo-wychowawcze.

7) W zakresie rozwoju kadrowo-instytucjonalnego:

- a) doskonalenie zawodowe kadry MOPS i wdrażanie nowych systemów;
- b) rozwój superwizji dla kadry MOPS,
- c) doskonalenie różnych obszarów pracy i metod rozwiązywania wspólnych spraw z obszarów zawodowych;
- d) podwyższanie jakości infrastruktury lokalowej MOPS.